

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych dla
gminy m. Garwolin**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie m. Garwolin w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy m. Garwolin w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	19
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy miejskiej garwolin	25
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	25
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów	27
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie miejskiej garwolin	48
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	48
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	50
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	51
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	54

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	54
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	55
Spis tabel	57
Spis wykresów	58

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy miejskiej Garwolin w powiecie garwolińskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie m. Garwolin oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę m. Garwolin zamieszkiwało na koniec 2023 roku 17 268 osób, z czego 9 022 stanowiły kobiety, a 8 246 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 3 899 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 9 539 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 3 830 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych przewyższała wskaźniki dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy były zarejestrowane 63 organizacje pozarządowe.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, placówki służby zdrowia oraz centrum sportu i kultury.

W gminie m. Garwolin zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): miejsko-gminny ośrodek pomocy społecznej, uniwersytet trzeciego wieku, klub seniora.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej i asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie m. Garwolin pokazywała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w tej formie skorzystało 508 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymało 267 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie m. Garwolin w 2023 roku należało wymienić: ubóstwo (183 rodziny), długotrwałą lub ciężką chorobę (151 rodzin), bezrobocie (127 rodzin), niepełnosprawność (91 rodzin) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (74 rodziny).

W 2023 roku w gminie m. Garwolin przeprowadzono 647 wywiadów środowiskowych, które objęły 311 rodzin, liczących łącznie 787 osób. Praca socjalna była skierowana do 297 rodzin, w których znajdowało się łącznie 755 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 roku wyniosła 3 830, co stanowiło 22,18% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 60 rodzin spośród osób starszych, z czego 48 z nich było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 88 członków tych rodzin, co stanowiło 0,51% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie m. Garwolin usługi opiekuńcze świadczone dla 22 osób na łączną kwotę 300 826 zł.

Na terenie gminy znajdowały się placówki wsparcia dla osób starszych i były to: klub seniora oraz uniwersytet trzeciego wieku. Miasto oferuje także usługę teleopieki.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Garwolin dobrze wspiera osoby starsze (42% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę miejską Garwolin osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% ankietowanych) niż są niewystarczające (30% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (38% ankietowanych uważa usługi za niewystarczające, a 15% ankietowanych uważa je za wystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy miejskiej Garwolin jest trudne (37% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie miejskiej Garwolin z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie m. Garwolin zamieszkiwało 1 981 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 91 rodzin zamieszkujących gminę m. Garwolin, w których żyło łącznie 209 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 4 268 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Garwolin dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (33% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez miasto Garwolin dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (38% beneficjenci usług społecznych, 22% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Garwolin jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 w Garwolinie nie udzielono wsparcia z pomocy społecznej osobom w kryzysie bezdomności.

Opinia na temat jakości wsparcia osób w kryzysie bezdomności w mieście Garwolin jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej deklarują, że gmina źle wspiera (25% badanych) niż dobrze wspiera (18% badanych) takie osoby. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia częściej są zdania, że gmina dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (24% badanych) niż źle wspiera (14% badanych).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez miasto Garwolin są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Garwolin jest trudne (35% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy miejskiej Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- noclegownie; ogrzewalnie
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie m. Garwolin wskazywała, że w 2023 roku 151 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały 22 rodziny, w których funkcjonowało 57 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 6 rodzinach.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 30 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 626 664 zł. W 2023 roku przyznano 11 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 29 372 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 16 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowała 145 045 zł.

Opinia na temat jakości wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego w mieście Garwolin jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej deklarują, że gmina dobrze wspiera (25% badanych) niż źle wspiera (23% badanych) takie osoby. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia częściej są zdania, że gmina źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (25% badanych) niż dobrze wspiera (12% badanych).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez miasto Garwolin są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie miasta Garwolin jest trudne (33% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy miejskiej Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie m. Garwolin w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w gminie m. Garwolin, zamieszkiwało 3 899 osób w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 22,58% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 45,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 597 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było

31 i stanowiły 20,81% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 52 i stanowiły 34,90% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 43 i stanowiły 28,86% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dzieci było 19 i stanowiły 12,75% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dzieci było 3 i stanowiły 2,01% wszystkich rodzin, rodzina z 6 dzieci była 1 i stanowiła 0,67% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 68 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 218 osób.

W 2023 r. gminie m. Garwolin świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 196 dzieci co stanowiło koszt 144 447 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 11 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 152 801 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 5 760 007 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina miejska Garwolin dobrze wspiera rodziny z dziećmi (35% beneficjenci usług społecznych, 24% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych opinia na temat wystarczalności usług społecznych dla rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że są one niewystarczające (35% badanych) niż że są wystarczające (25% badanych). Natomiast pozostali mieszkańcy mają odwrotną opinię (26% badanych uważa, że są wystarczające, 19% badanych, że są niewystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy miejskiej Garwolin jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy miejskiej Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytnieniowa).

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie m. Garwolin w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanych pojęciem deinstytucjonalizacji i rozumieją jej definicję.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie miejskiej Garwolin to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają umiarkowany brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – ani gotowe, ani niegotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie miejskiej Garwolin słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i raczej pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Jeden z przedstawicieli instytucji przyznał, że w jego gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś jego doświadczenie we współpracy z nimi jest pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY M. GARWOLIN W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy m. Garwolin wyniosła 17 268 osób. Przyrost naturalny w gminie jest dodatni i kształtuje się na poziomie 22 osób. W 2023 roku saldo migracyjne jest ujemne i wynosi -53 osoby. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 52,25% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie m. Garwolin w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	1 7268	7 536	11 658
Gęstość zaludnienia	782,1	137,20	234,9
Przyrost naturalny	22	5	-30
Saldo migracji	-53	-13	31
Kobiety na 100 mężczyzn	109	100	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	3 899, 22,58%	1 654, 21,62%	2 341, 19,79%
w tym K	1 916	806	1 139
w tym M	1 983	847	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	9 539, 55,24%	4 336, 57,82%	6 753, 58,08%
w tym K	4 577	1 989	3 589
w tym M	4 962	2 346	3 164
Liczba i % osób 65+	3 830, 22,18%	1 546, 20,57%	2 564, 22,13%
w tym K	2 529	1 002	1 672
w tym M	1 301	543	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 40 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 81 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 98 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 30,5%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 22,18%, w tym dla kobiet 14,65%, a dla mężczyzn 7,53%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie m. Garwolin w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	6 136,98 zł	6 957,75 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2 919,77 zł	2 202,81 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	134	82,14	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy m. Garwolin w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynikało, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych przewyższała wskaźniki dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie m. Garwolin w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	63	19,5	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,65	2,61	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	51,81%	58,50%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	80,89%	77,28%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy m. Garwolin w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one wyższe od średniej w powiecie i województwie. Natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika dla wyborów parlamentarnych była

wyższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej, a niższa od wartości wskaźników w wyborach samorządowych.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie m. Garwolin funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej tj. miejski ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Garwolin

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Staszica 15 08-400 Garwolin	Urząd gminy	29	10 152 880 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy m. Garwolin

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	63
Koła Gospodyń Wiejskich	0
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie m. Garwolin funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 63, co stanowiło największą grupę w tej kategorii.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy m. Garwolin

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	21
Kultura	4
Edukacja	2
Zdrowie	3
Pomoc społeczna	7
Bezpieczeństwo	3
Rozwój lokalny	0
Ekologia	2
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	1

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	1
Religia	0
Suma	44

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-garwolin-140301?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie m. Garwolin w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 63 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 44 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze sportowym, pomocy społecznej i kulturalnym.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy m. Garwolin

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Centrum Sportu i Kultury	ul. Nadwodna 1, 08-400 Garwolin	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna	ul. Nadwodna 1, 08-400 Garwolin	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ¹	Garwolin	Urząd gminy, podmioty prywatne, samorząd powiatowy i wojewódzki	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Garwolin. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://garwolin.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy m. Garwolin. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizują różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, placówki służby zdrowia oraz centrum sportu i kultury.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie m. Garwolin można znaleźć pod linkiem: <https://www.znanylekarsz.pl/placowki/garwolin> (dostęp 18.12.2024 r.)

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie m. Garwolin w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	647	176	265
- świadczenia pieniężne	508	108	154
- świadczenia niepieniężne	267	93	131
Liczba rodzin	311	109	260
Liczba osób w rodzinach	787	282	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Garwolin (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	38%	43%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	52%	43%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	10%	14%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	59%	54%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	41%	46%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Garwolin (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie m. Garwolin pokazuje, że dominującą formą wsparcia są świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 508 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymało 267 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie m. Garwolin w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	183	431	58,84%	2,5%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	64	296	20,58%	1,71%
- w tym wielodzietność	37	202	11,90%	1,17%
Bezrobocie	127	342	40,84%	1,98%
Niepełnosprawność	91	209	29,26%	1,21%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Długotrwała lub ciężka choroba	151	302	48,55%	1,75%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	74	253	23,79%	1,47%
- w tym rodziny niepełne	63	195	20,26%	1,13%
- w tym rodziny wielodzietne	22	108	7,07%	0,63%
Przemoc domowa	6	24	1,93%	0,14%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	22	57	7,070%	0,33%
Narkomania	6	8	1,93%	0,05%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	20	3,54%	0,12%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	0	0	0%	0%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie m. Garwolin w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 183 rodzin
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 151 rodzin
- bezrobocie dotknęło 127 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 91 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 74 rodzin, w tym 63 rodzin niepełnych oraz 22 rodzin wielodzietnych
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 64 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 37
- alkoholizm wystąpił u 22 rodzin
- w związku z przemocą domową, wsparcie otrzymało 6 rodzin
- narkomania wystąpiła u 6 rodzin

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sieroctwo, zdarzenia losowe, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy, sytuacja kryzysowa, bezdomność, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 43 osobom na łączną kwotę 237 881 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 36 osób na sumę 220 465 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 8 osobom na kwotę 17 416 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 104 osobom na łączną kwotę 250 148 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 72 zasiłków o wartości 180 904 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 11 zasiłków na łączną kwotę 29 372 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 1 zasiłku na sumę 4 268 zł

W 2023 roku gmina m. Garwolin udzieliła wsparcia w różnych formach. Sprawienie pogrzebu zrealizowano w formie 3 świadczeń o łącznej wartości 1 950 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 475 osobom na łączną kwotę 337 062 zł.

W 2023 roku gmina m. Garwolin udzieliła wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego 177 gospodarstw domowym na łączną kwotę 589 952 zł. Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 10 811 544 zł, w tym w budżecie OPS 10 152 880 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina m. Garwolin dysponowała 114 mieszkaniami komunalnymi, w tym 24 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku złożono 13 wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwało 6 osób.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 5, a gmina poniosła koszty w wysokości 140 792 zł za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie m. Garwolin przeprowadzono 647 wywiadów środowiskowych, które objęły 311 rodzin, liczących łącznie 787 osób. Praca socjalna została skierowana do 297 rodzin, w których znajdowało się łącznie 755 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 3 830, co stanowiło 22,18% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 60 rodzin spośród osób starszych, z czego 48 z nich było

jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 88 członków tych rodzin, co stanowiło 0,51% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie m. Garwolin usługi opiekuńcze świadczone dla 22 osób na łączną kwotę 300 826 zł.

Na terenie gminy znajdowały się placówki wsparcia dla osób starszych i były to: klub seniora oraz uniwersytet trzeciego wieku. Miasto oferuje także usługę teleopieki.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie m. Garwolin zamieszkiwało 1 981 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 91 rodzin zamieszkujących Garwolin, w których żyło łącznie 209 osób.

W 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 4 268 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej i asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność nie była przyczyną udzielenia pomocy społecznej.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie m. Garwolin wskazuje, że w 2023 roku 151 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystały 22 rodziny, w których funkcjonowało 57 osób. Narkomania występowała jako powód udzielania pomocy społecznej w 6 rodzinach.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 30 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 626 664 zł. W 2023 roku przyznano 11 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 29 372 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 16 osób, na co wydatkowano 145 045 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku w gminie m. Garwolin zamieszkiwało 3 899 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 22,58% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 45,15% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 597 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 31 i stanowiły 20,81% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 52 i stanowiły 34,90% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 43 i stanowiły 28,86% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 19 i stanowiły 12,75% wszystkich rodzin, rodzin z 5 dziećmi było 3 i stanowiły 2,01% wszystkich

rodzin, rodzina z 6 dzieci była 1 i stanowiła 0,67% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 68 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 218 osób.

W 2023 roku w gminie m. Garwolin świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 196 dzieci, co stanowiło koszt 144 447 zł. Pracą 2 asystentów rodziny objęto 11 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 152 801 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 5 760 007 zł..

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY MIEJSKIEJ GARWOLIN

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy miejskiej Garwolin wyniosła 150 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

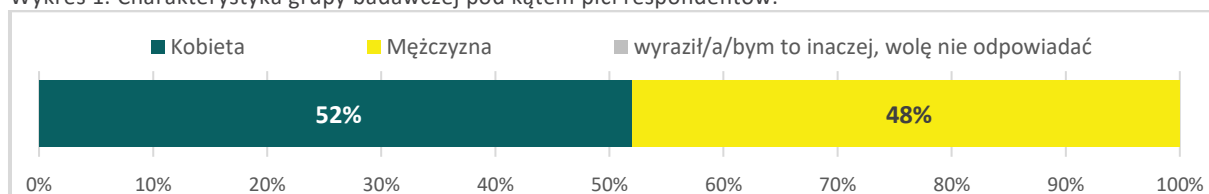
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

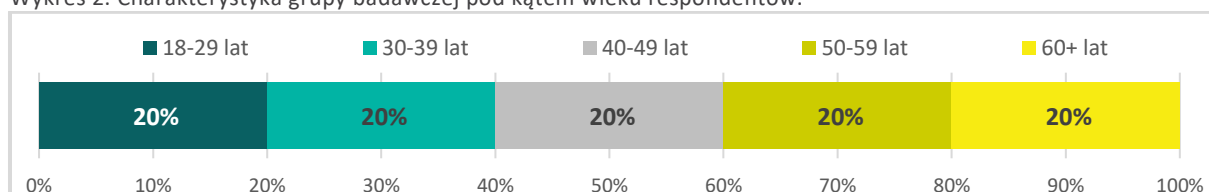
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 52% badanych).

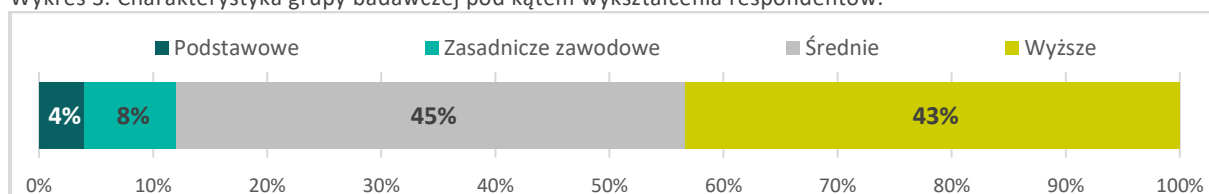
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

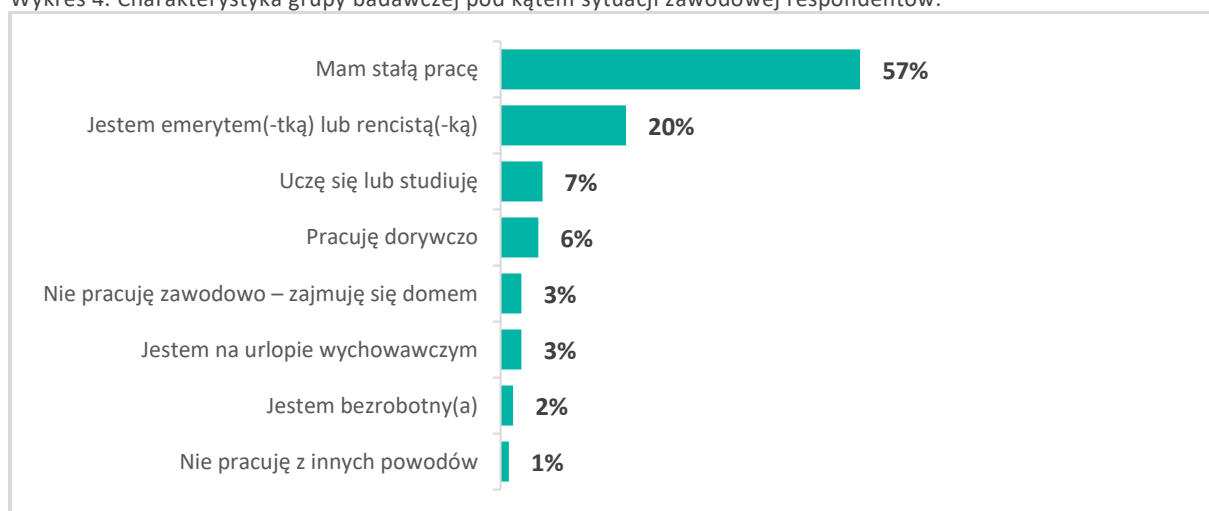
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów to dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (43% badanych) i średnim (45% badanych).

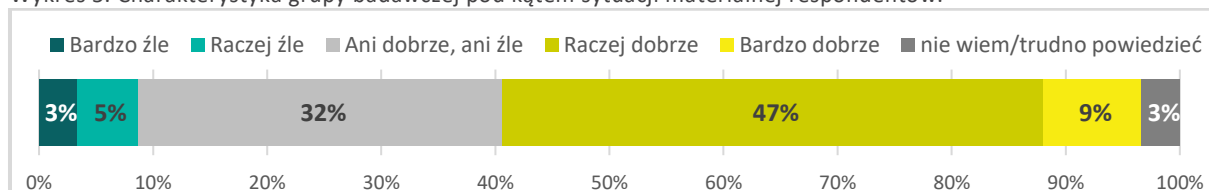
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (57% badanych).

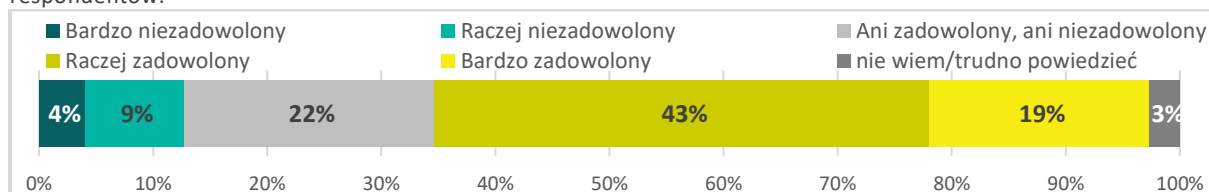
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (47% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (32% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

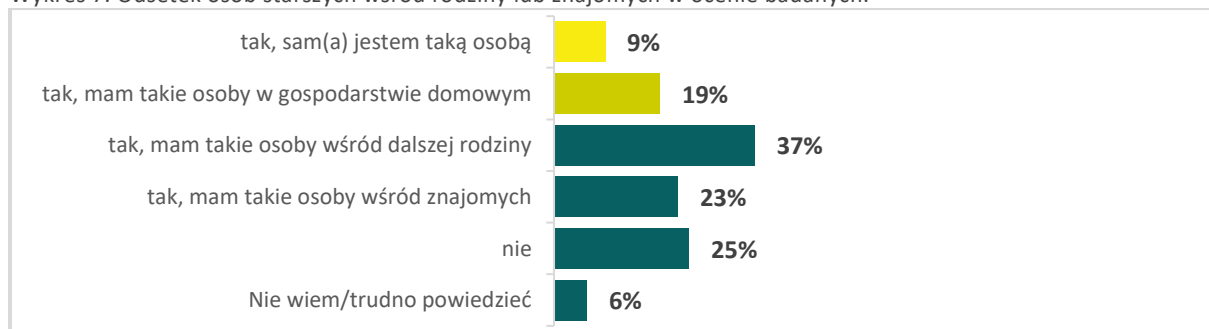
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (43% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (22% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy miejskiej Garwolin.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

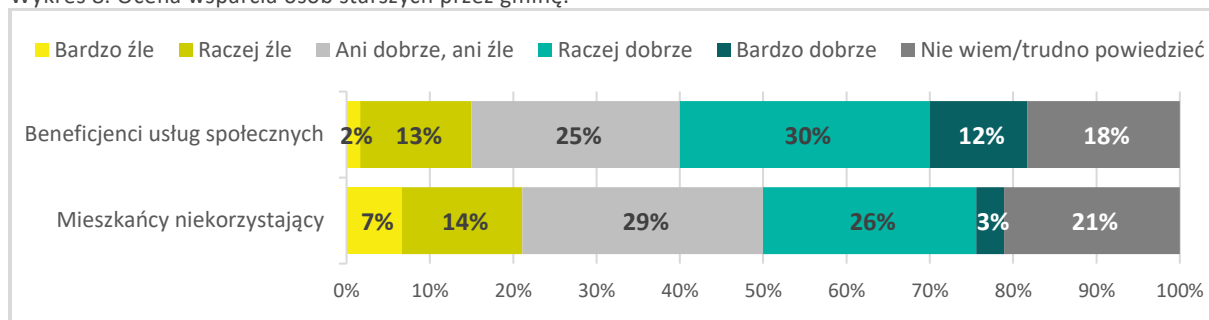
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta Garwolin 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 19% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 37% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 23% wśród znajomych.

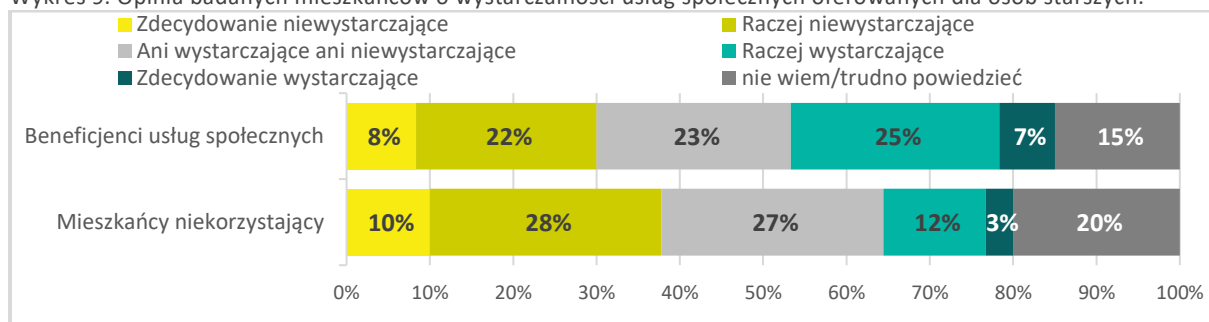
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Garwolin dobrze wspiera osoby starsze (42% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

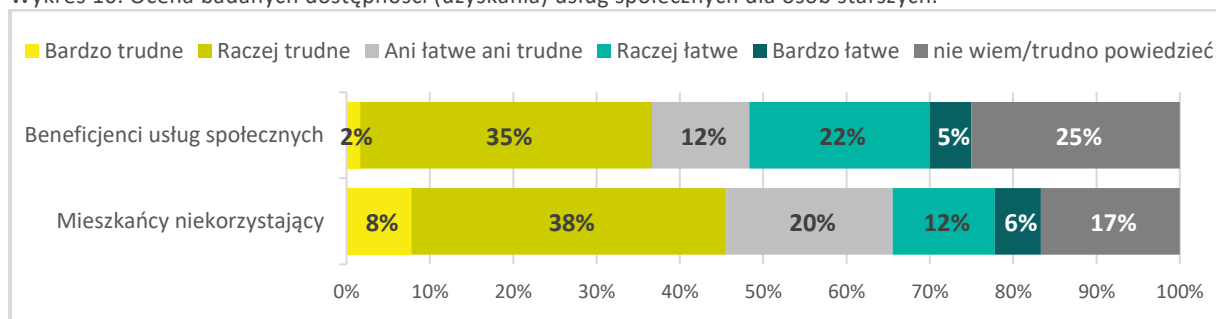
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez miasto Garwolin osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% ankietowanych) niż są niewystarczające (30% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (38% ankietowanych uważa usługi za niewystarczające, a 15% ankietowanych uważa je za wystarczające).

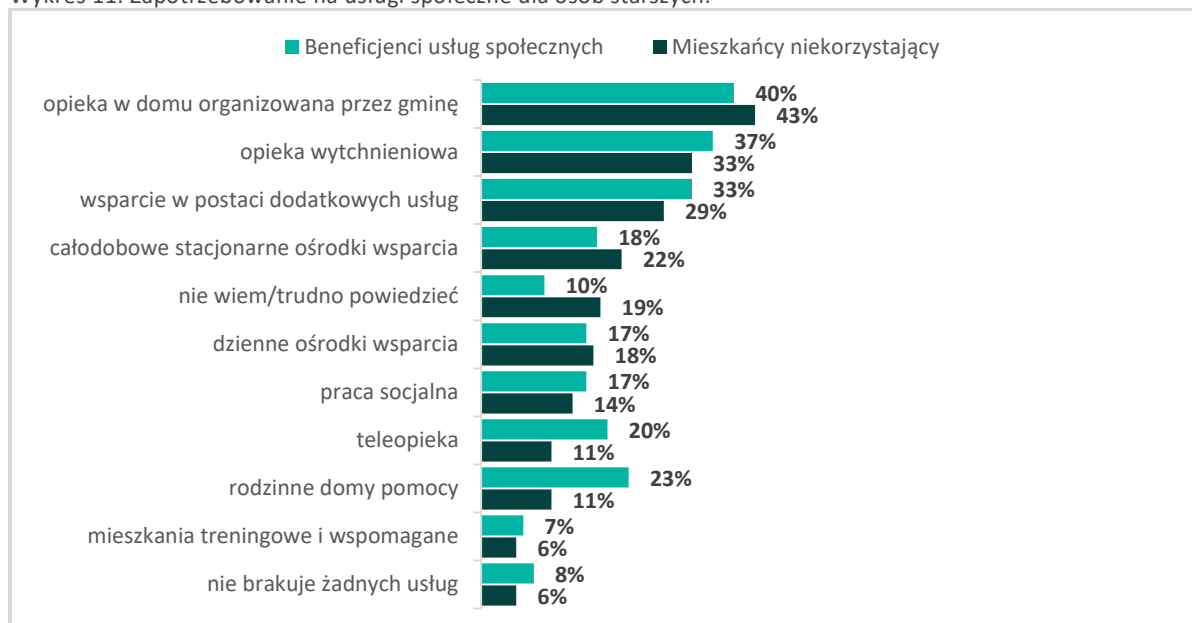
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie miasta Garwolin jest trudne (37% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

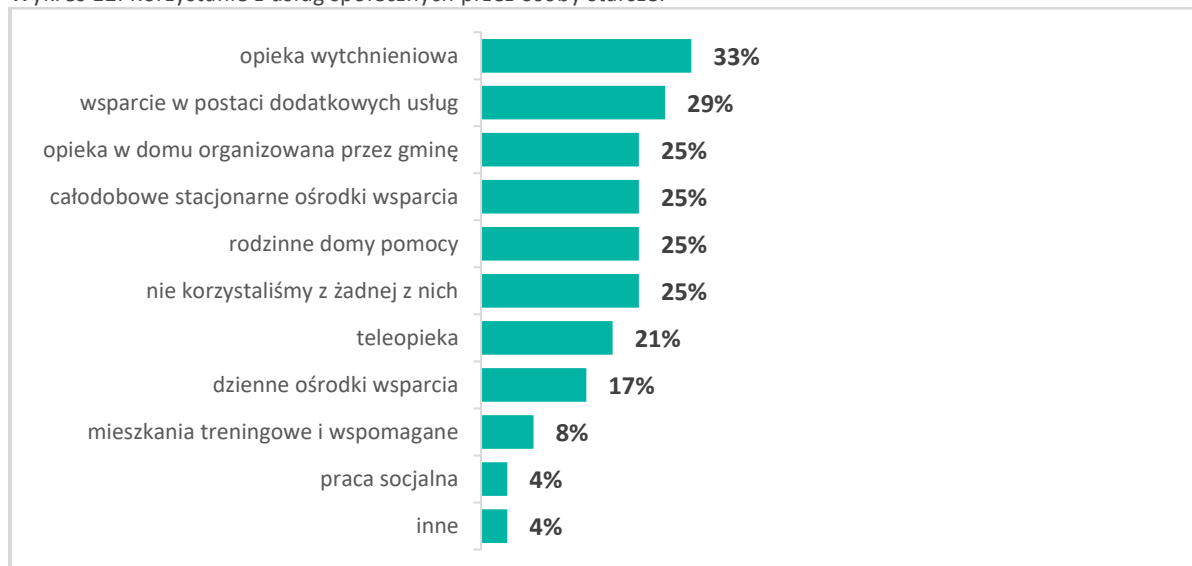

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

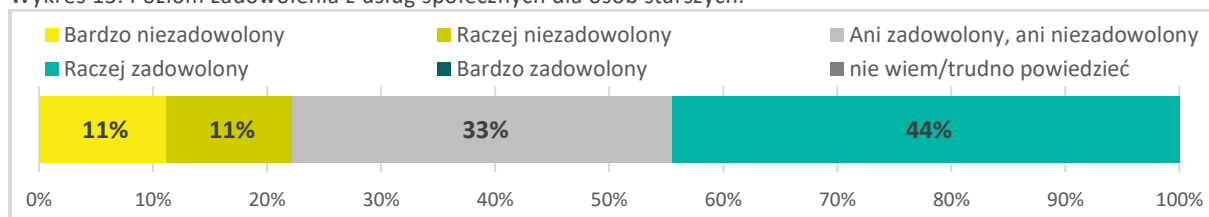

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie miejskiej Garwolin z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

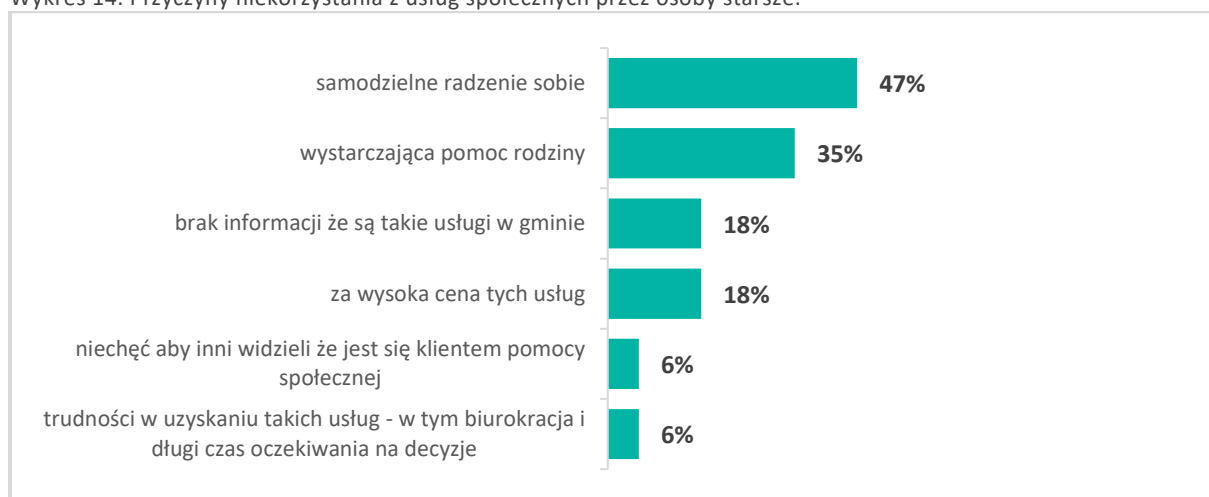
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy miejskiej Garwolin korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (44% zadowolonych do 22% niezadowolonych).

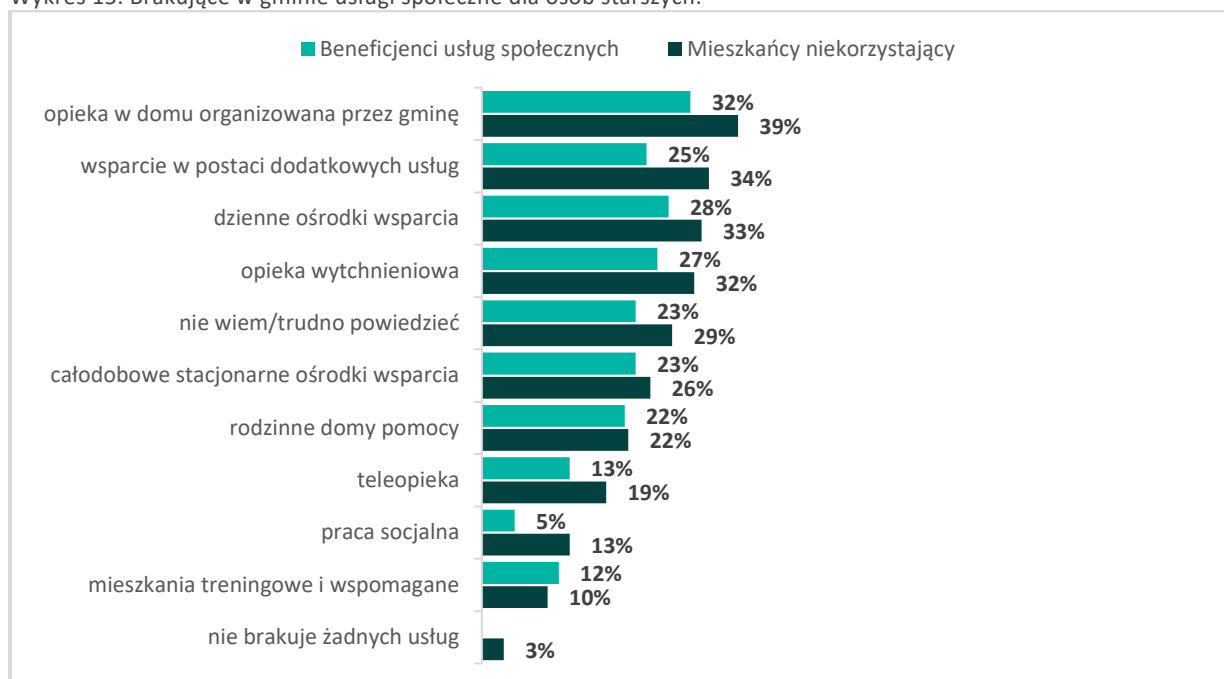
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (47% ankietowanych), wystarcza im pomoc rodziny (35% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie (18% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

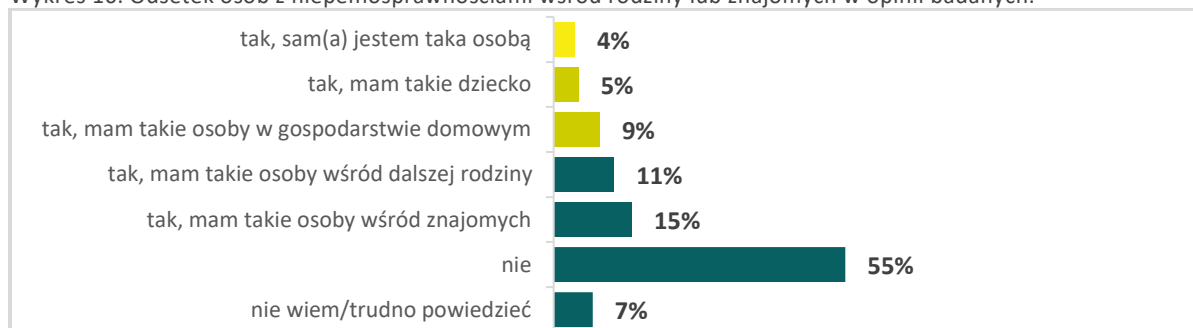
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzienne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

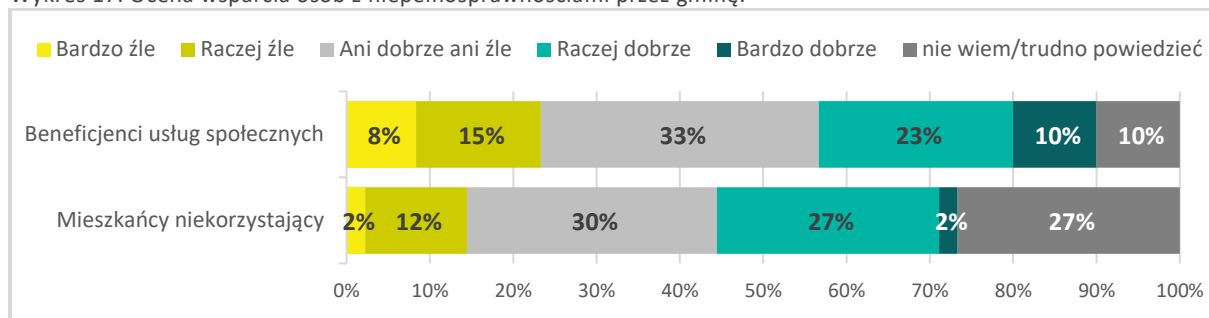

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin 4% spośród nich stanowiły os. z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 5% przyznało, że jest rodzicem dziecka

z niepełnosprawnością, 9% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 15% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

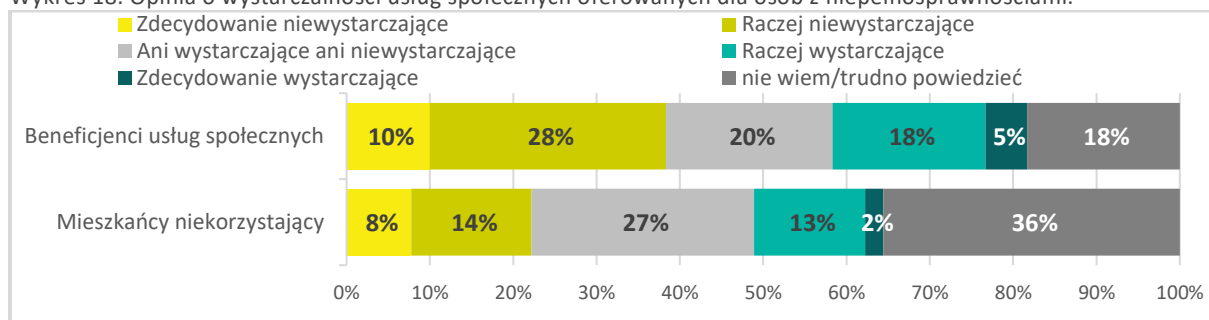
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Garwolin dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (33% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

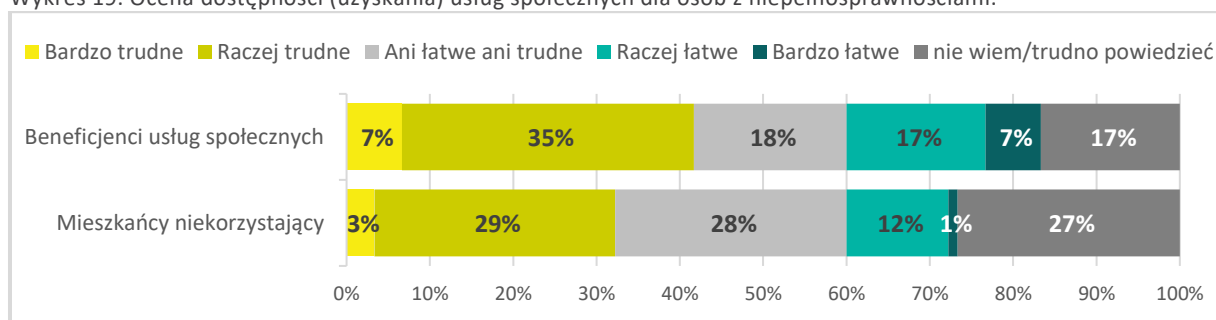
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez miasto Garwolin dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (38% beneficjenci usług społecznych, 22% niekorzystający z nich).

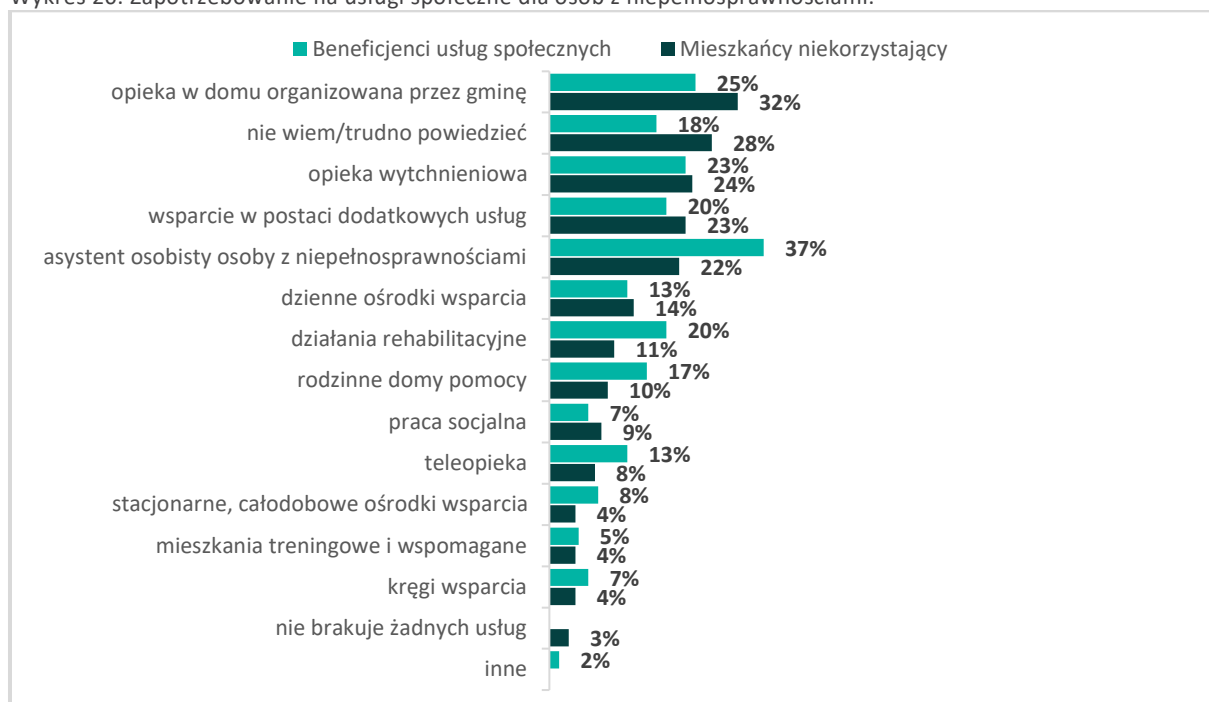
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie miasta Garwolin jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

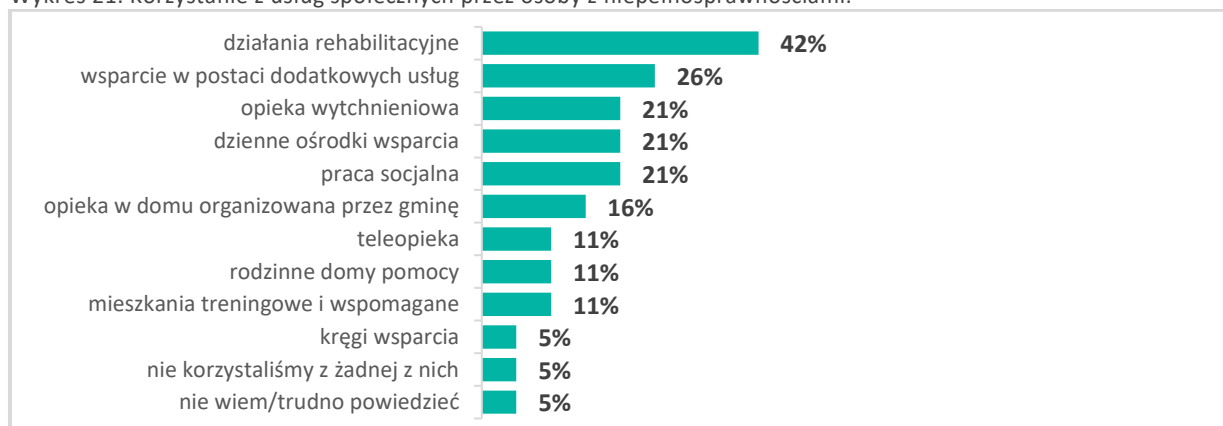

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

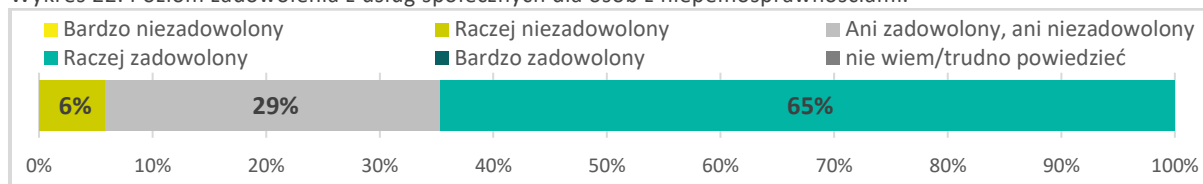
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

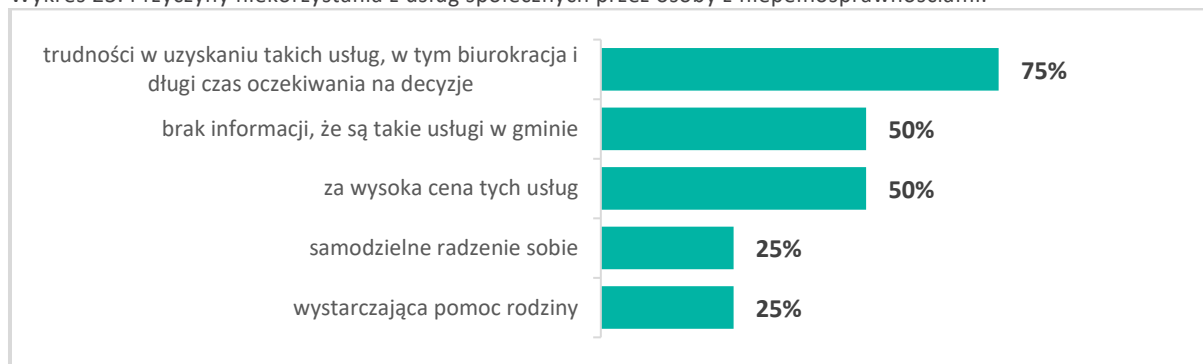
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy miejskiej Garwolin, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości jest z nich zadowolona (65% zadowolonych do 6% niezadowolonych).

Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (75% ankietowanych), brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (50% ankietowanych), za wysoką cenę tych usług (50% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

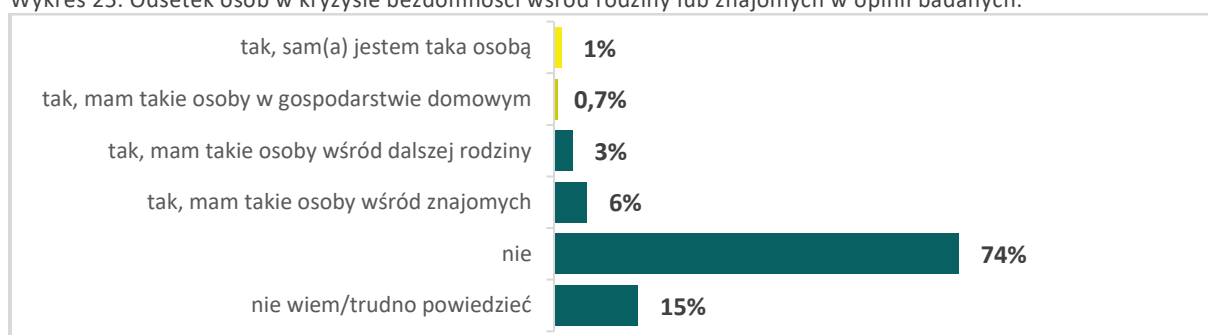
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

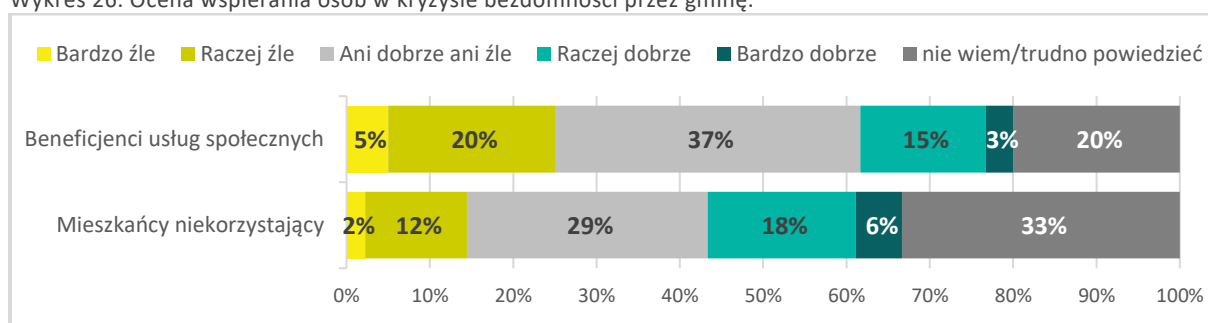
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta Garwolin 1% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo niespełna 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 3% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 6% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

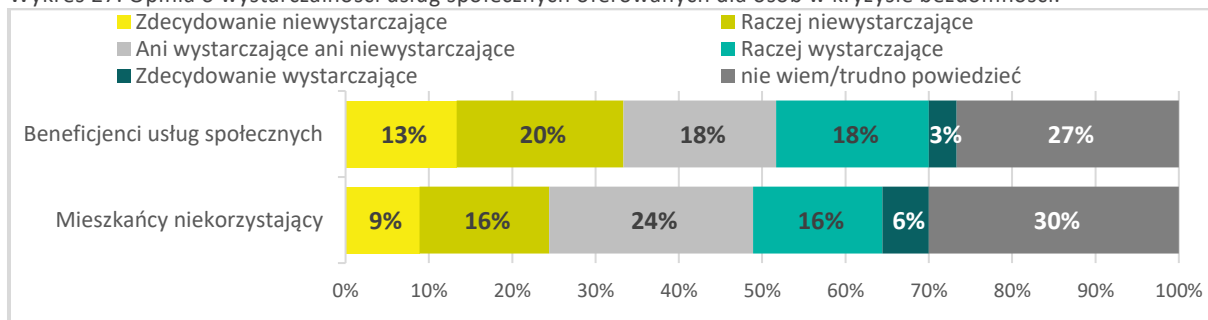
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia na temat jakości wsparcia osób w kryzysie bezdomności w mieście Garwolin jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej deklarują, że gmina źle wspiera (25% badanych) niż dobrze wspiera (18% badanych) takie osoby. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia częściej są zdania, że gmina dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (24% badanych) niż źle wspiera (14% badanych).

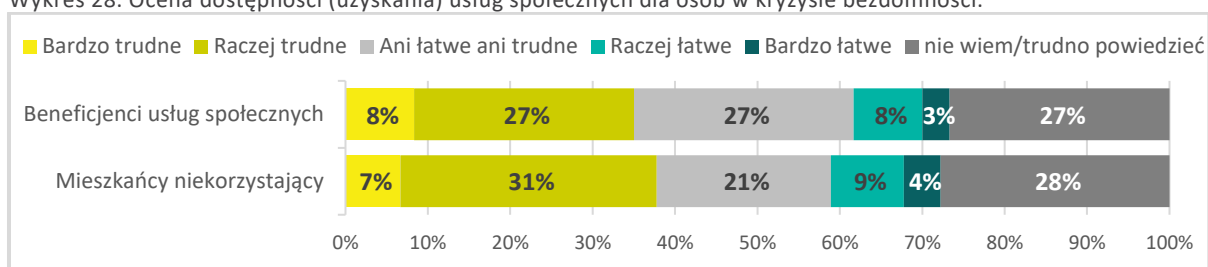
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez miasto Garwolin są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

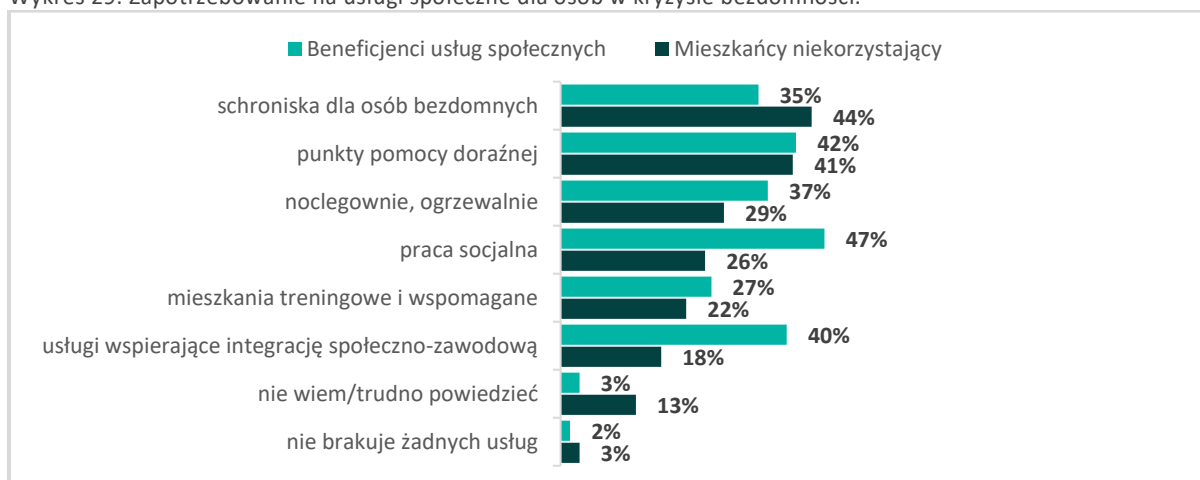
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Garwolin jest trudne (35% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

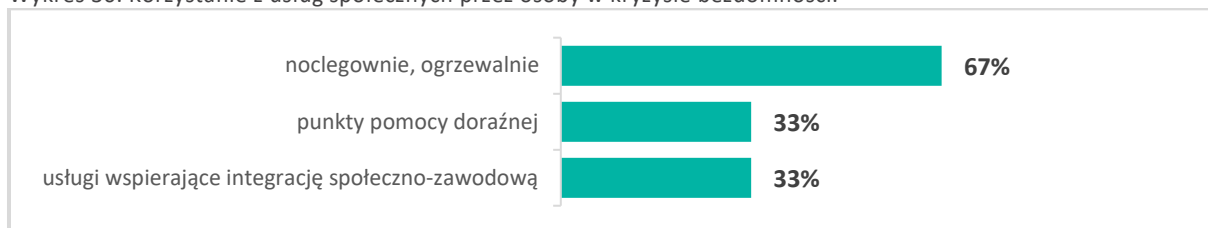

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- schroniska dla osób bezdomnych
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

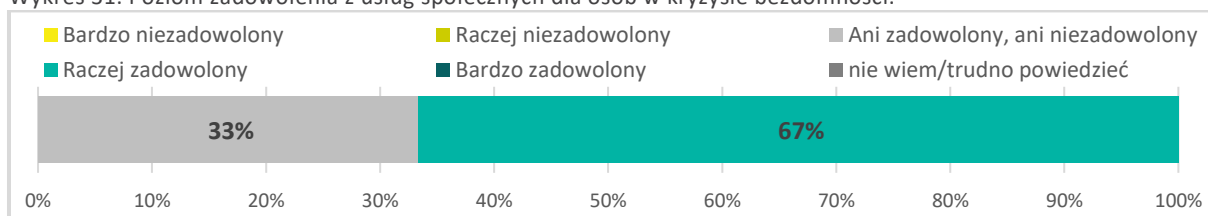

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy miejskiej Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- noclegowni; ogrzewalni
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

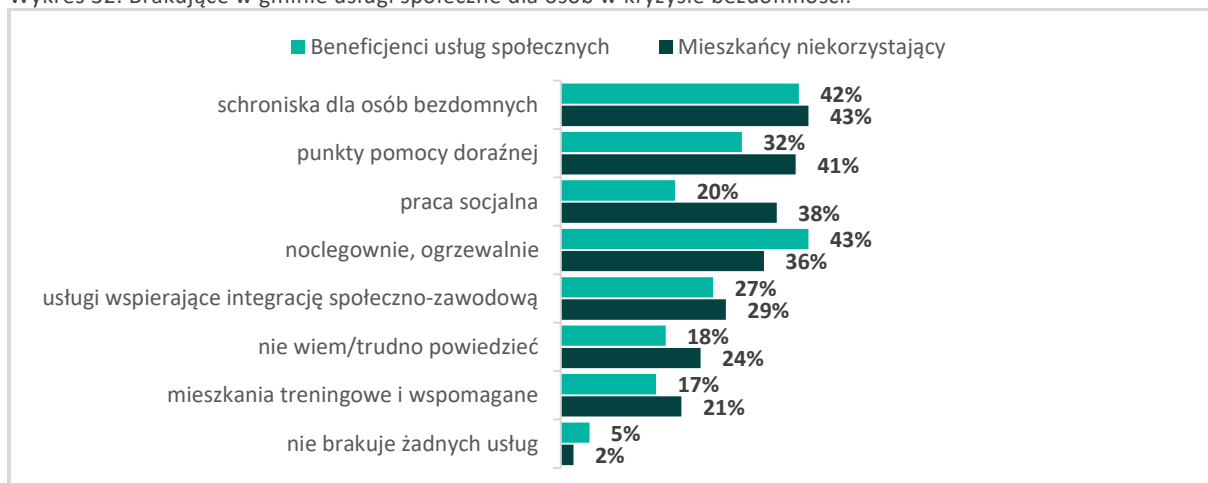
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich zadowolone.

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

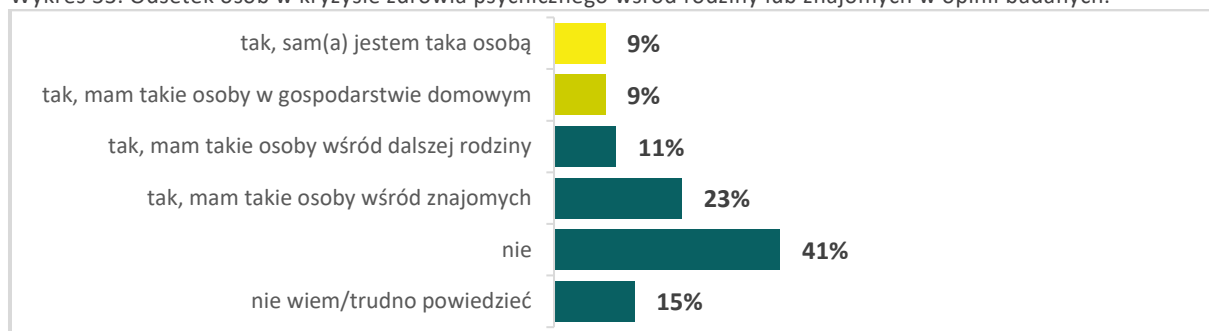
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców miasta Garwolin najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej
- pracy socjalnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

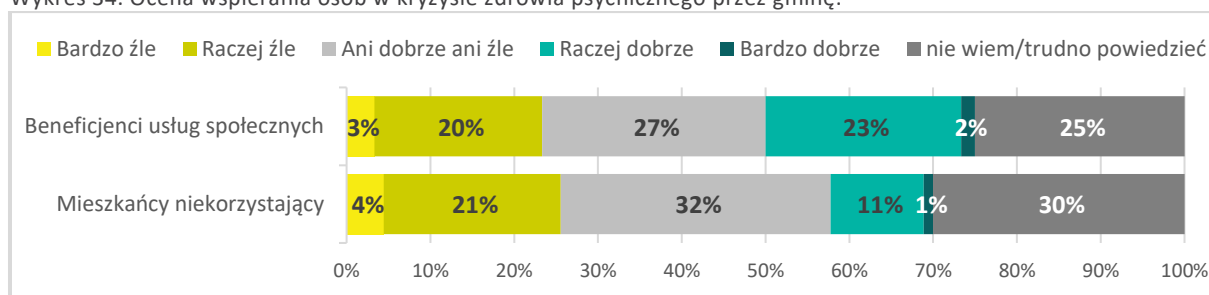
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 9% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 9% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 11% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 23% wśród znajomych.

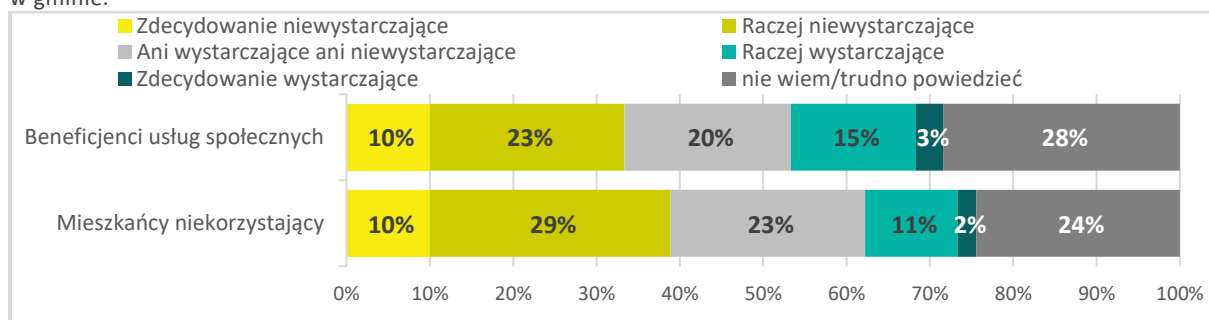
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia na temat jakości wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego w mieście Garwolin jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej deklarują, że gmina dobrze wspiera (25% badanych) niż źle wspiera (23% badanych) takie osoby. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia częściej są zdania, że gmina źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (25% badanych) niż dobrze wspiera (12% badanych).

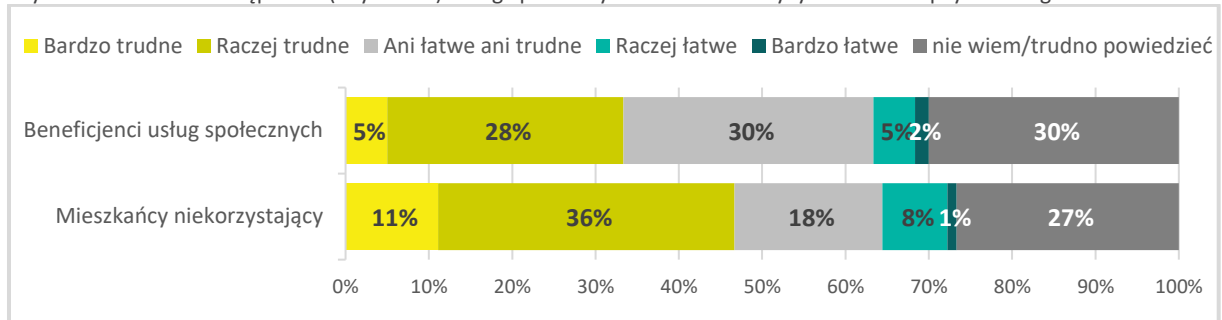
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez miasto Garwolin są niewystarczające (33% beneficjenci usług społecznych, 39% niekorzystający z nich).

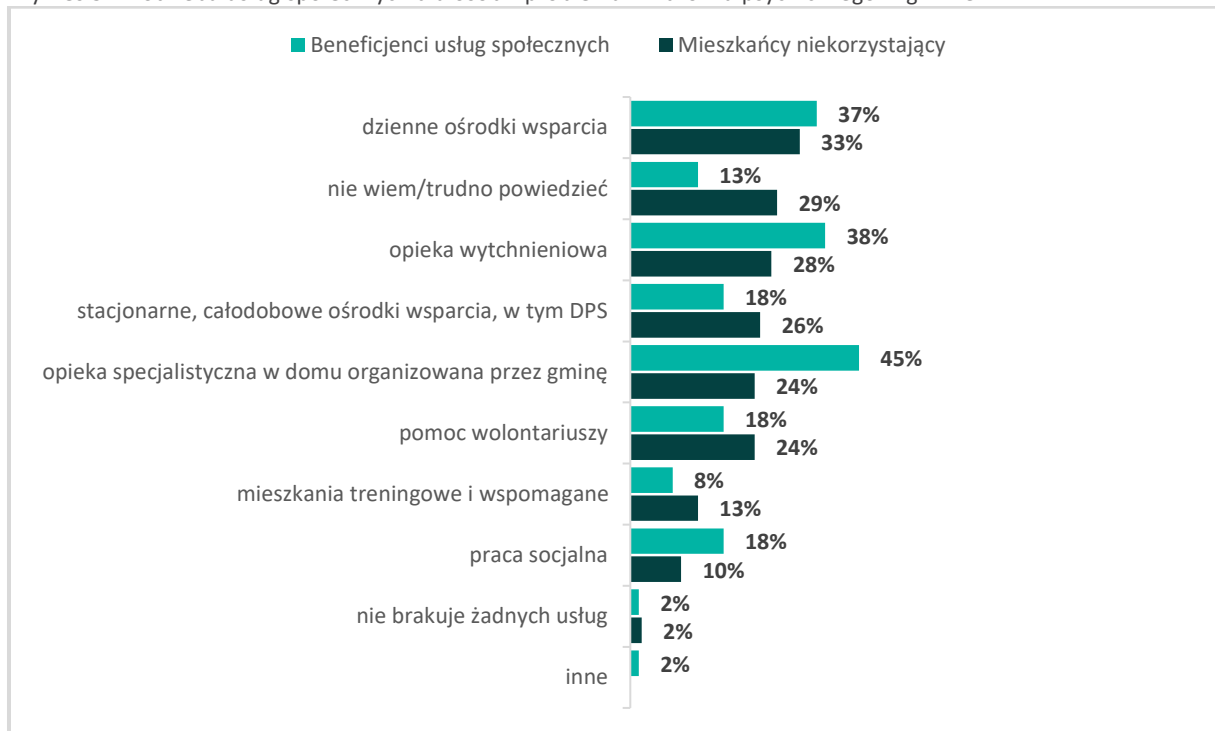
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie miasta Garwolin jest trudne (33% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.

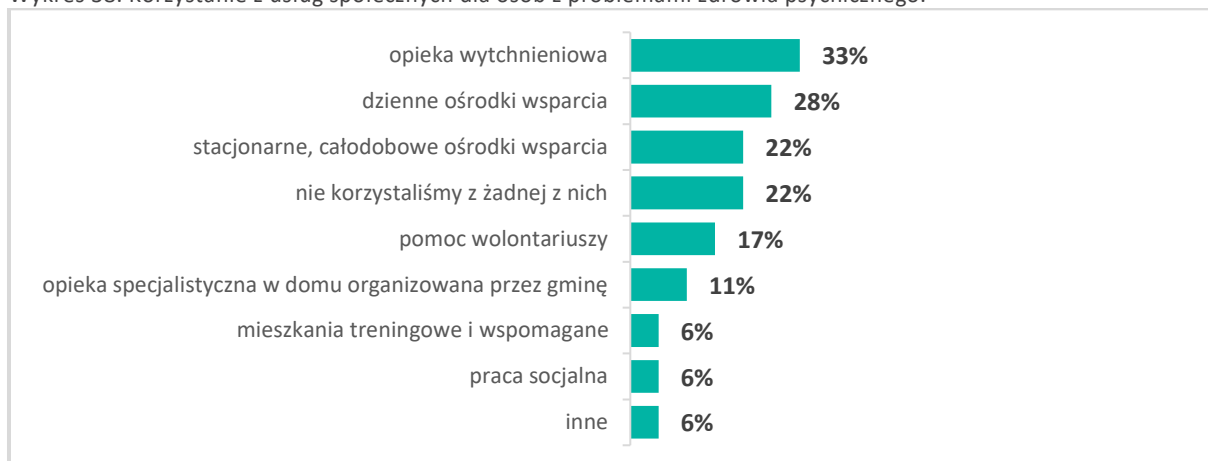

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców miasta Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

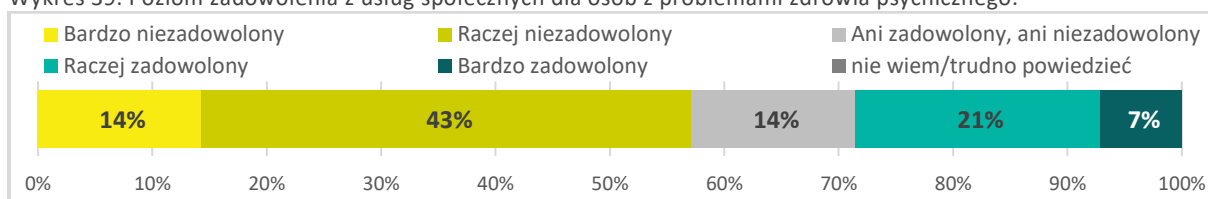

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu miasta Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

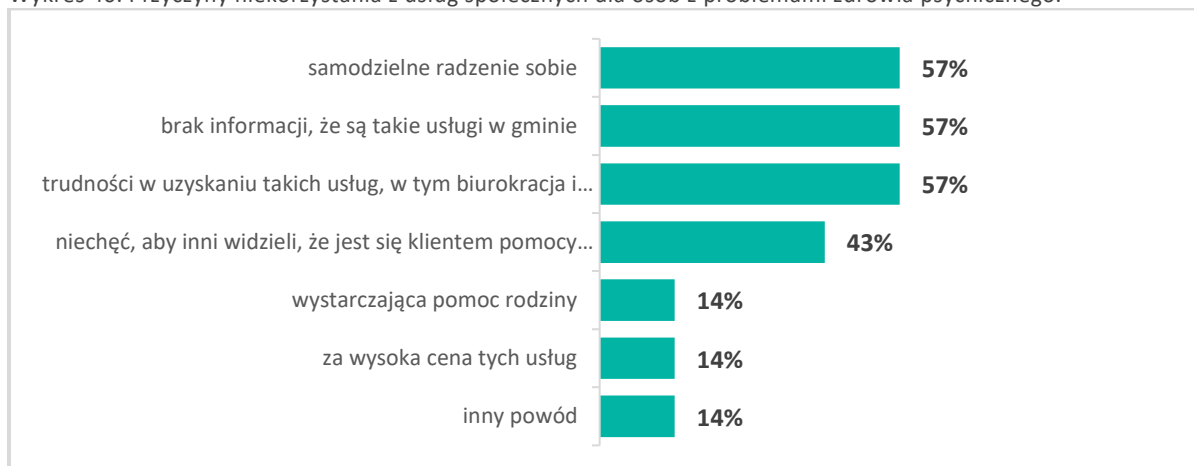
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankieterowanych z terenu gminy miejskiej Garwolin korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (28% zadowolonych do 57% niezadowolonych).

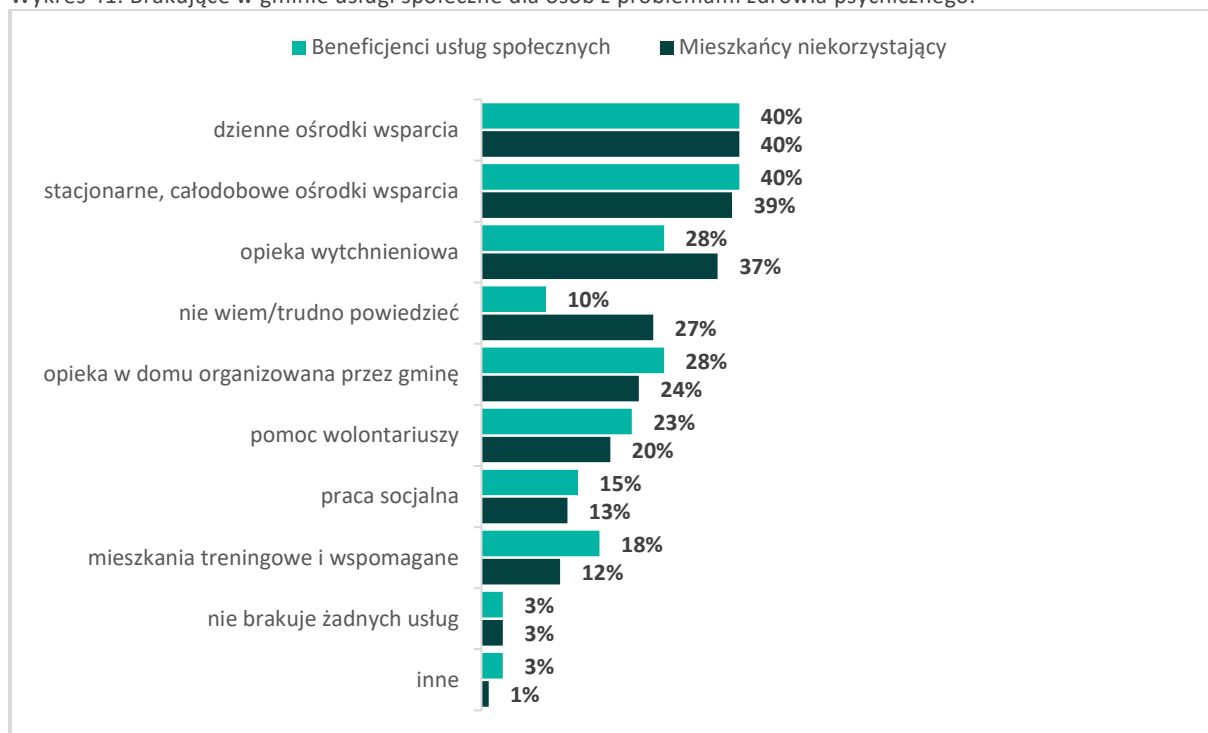
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: samodzielne radzenie sobie, trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzję oraz brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (po 57% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

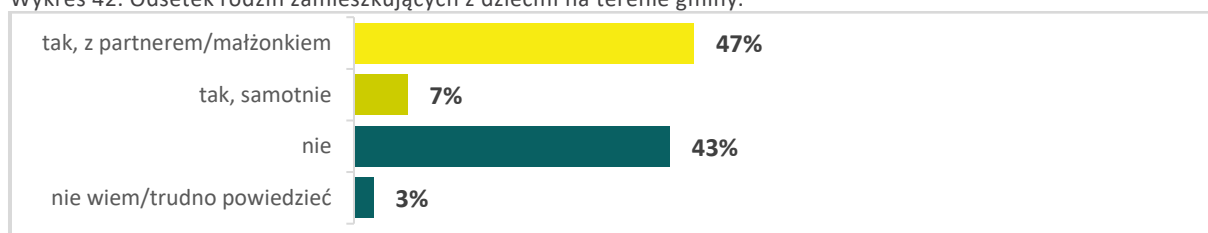
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców miasta Garwolin o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

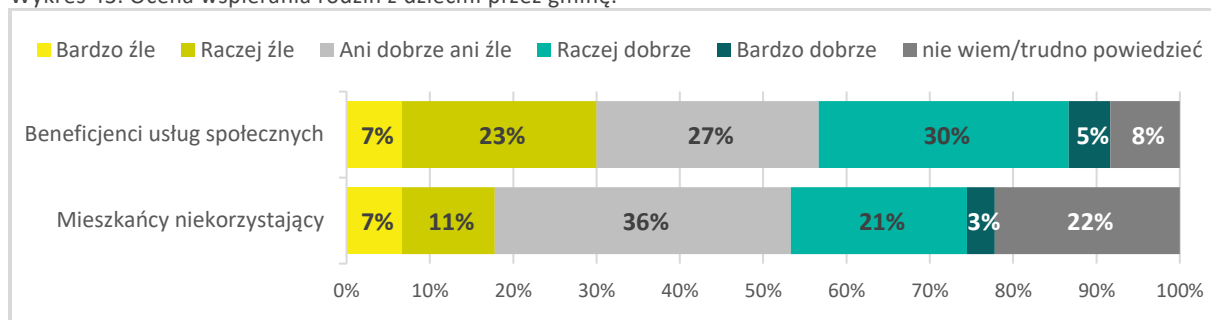
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców miasta Garwolin 47% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 7% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 43% nie posiada dzieci.

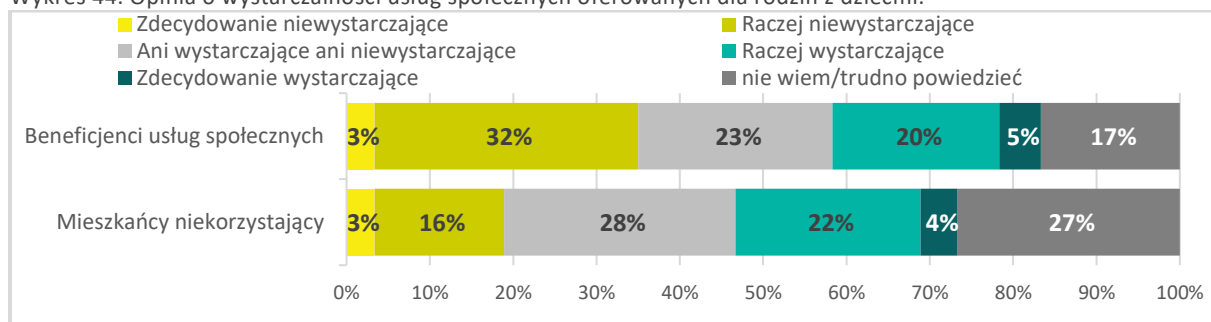
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że miasto Garwolin dobrze wspiera rodziny z dziećmi (35% beneficjenci usług społecznych, 24% niekorzystający z nich).

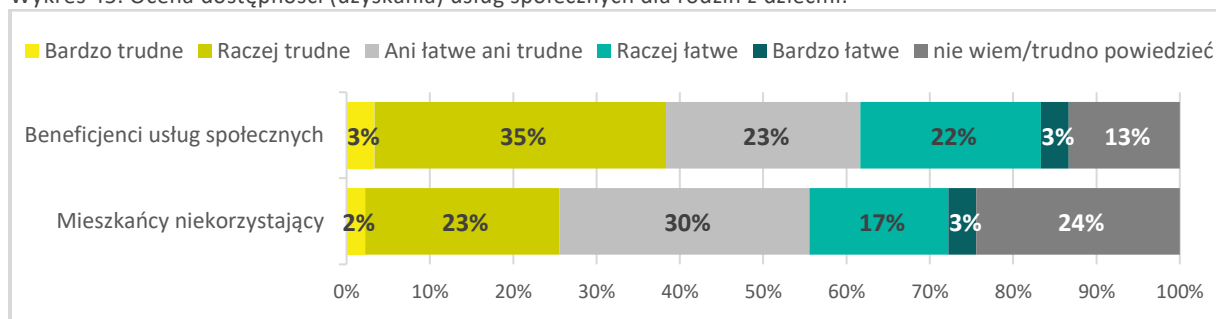
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych opinia na temat wystarczalności usług społecznych dla rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że są one niewystarczające (35% badanych) niż że są wystarczające (25% badanych). Natomiast pozostali mieszkańcy mają odwrotną opinię (26% badanych uważa, że są wystarczające, 19% badanych, że są niewystarczające).

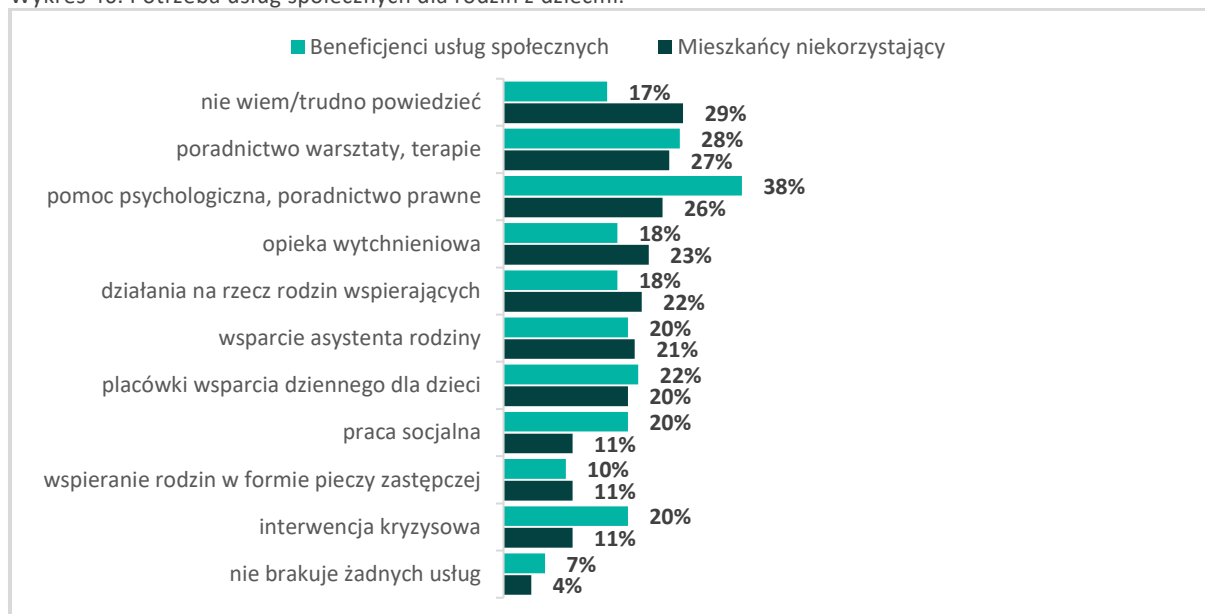
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie miasta Garwolin jest trudne (38% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

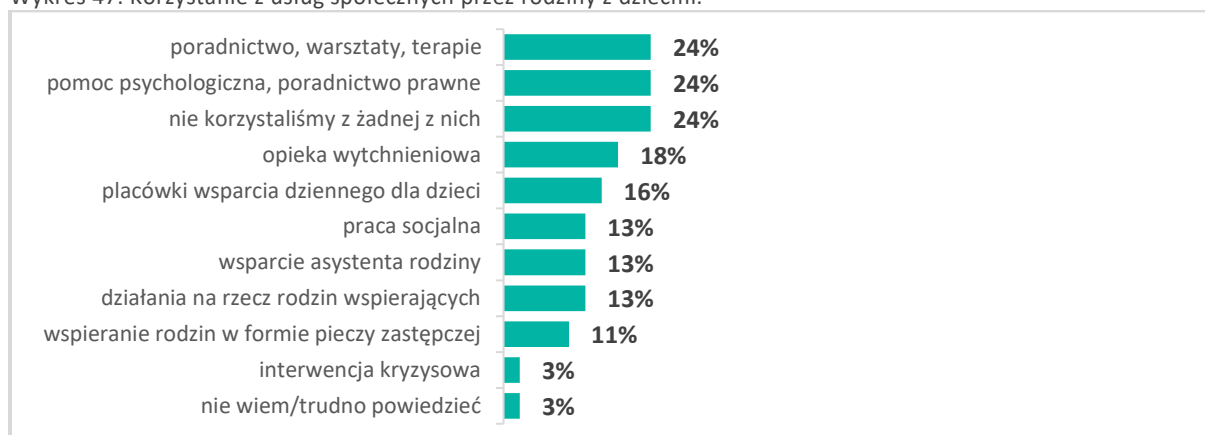

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

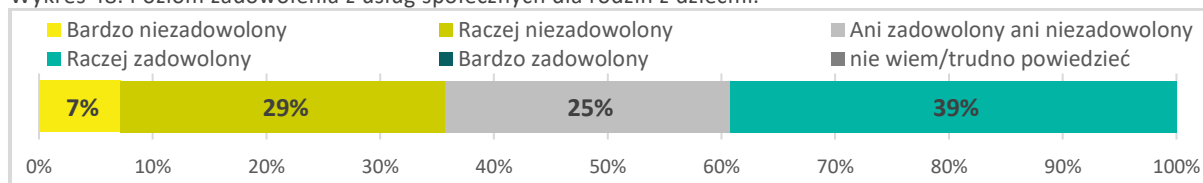
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu miasta Garwolin w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu miasta Garwolin korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (39% zadowolonych do 36% niezadowolonych).

Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie z problemami (75% ankietowanych) oraz wystarczającą pomoc rodziny (21% badanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

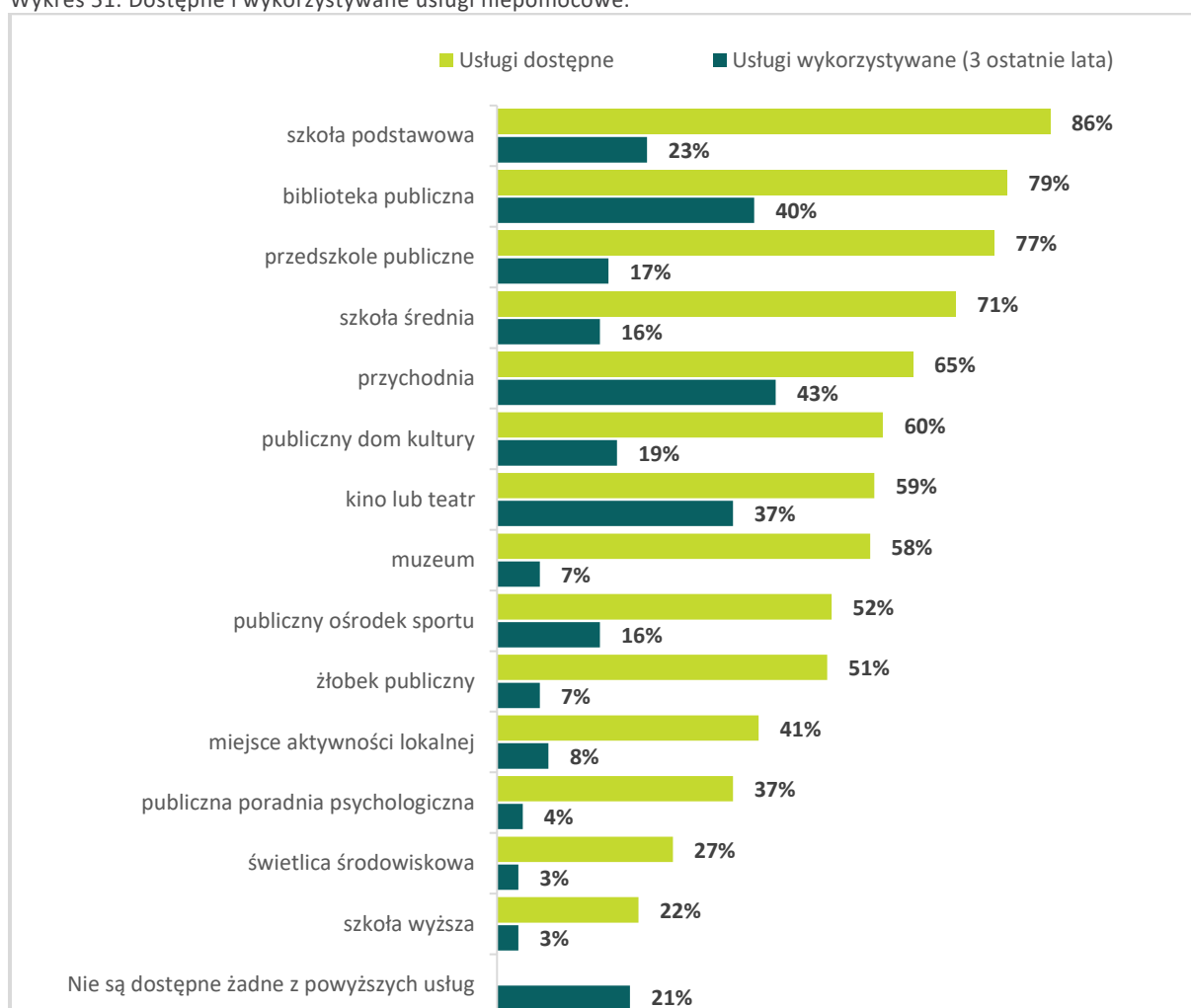
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy miejskiej Garwolin na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (86% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (79% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (77% ankietowanych)

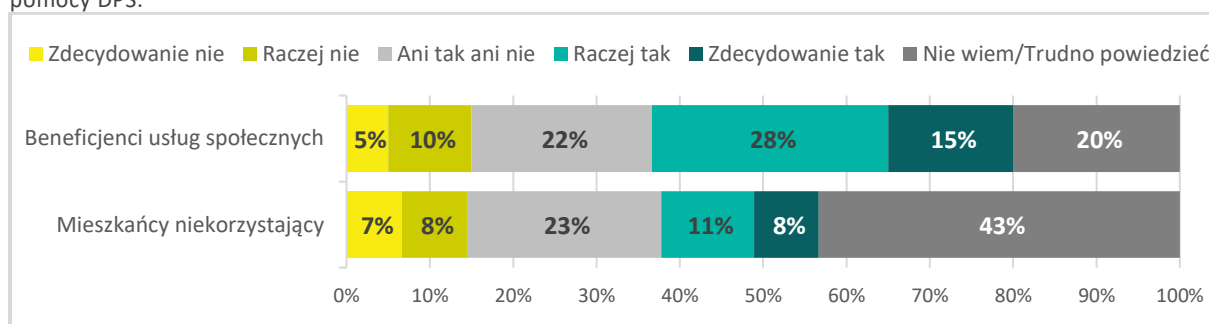
- publiczny dom kultury (60% ankietowanych)
- szkoła średnia (71% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (43% badanych) oraz biblioteka (40% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy miejskiej Garwolin o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

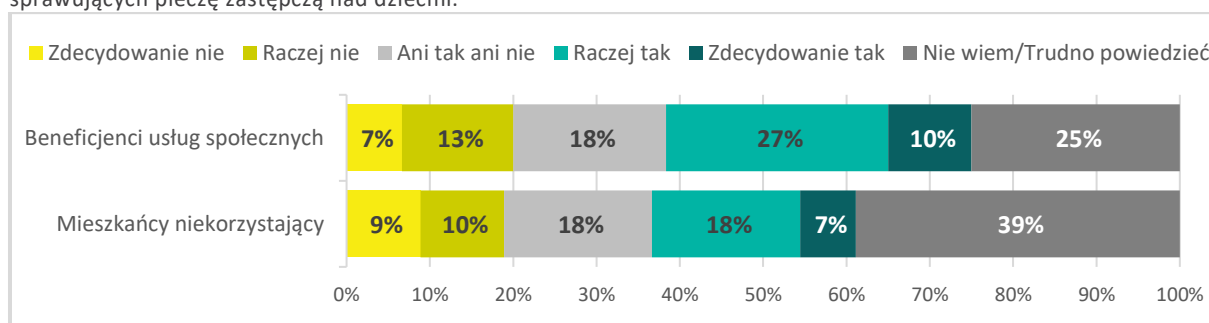
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Garwolin przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (43% beneficjenci usług społecznych, 19% niekorzystający z nich).

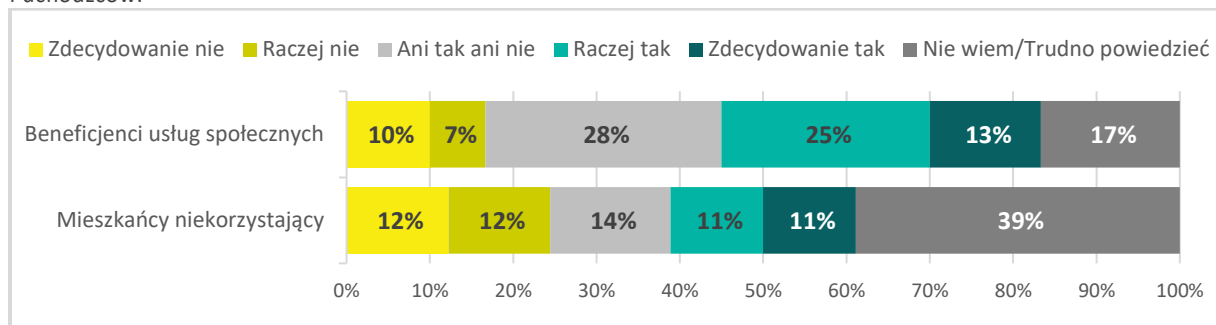
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Garwolin przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (37% beneficjenci usług społecznych, 25% niekorzystający z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy miejskiej Garwolin w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (38% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, 17% uważa, że nie wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (24 badanych, że nie wymagają wzmocnienia, 22% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE MIEJSKIEJ GARWOLIN

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

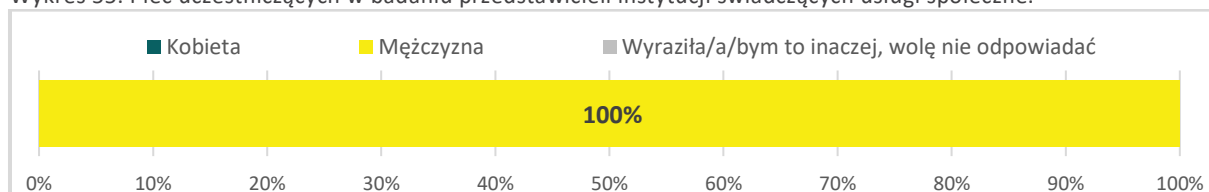
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie miejskiej Garwolin przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie miejskiej Garwolin.

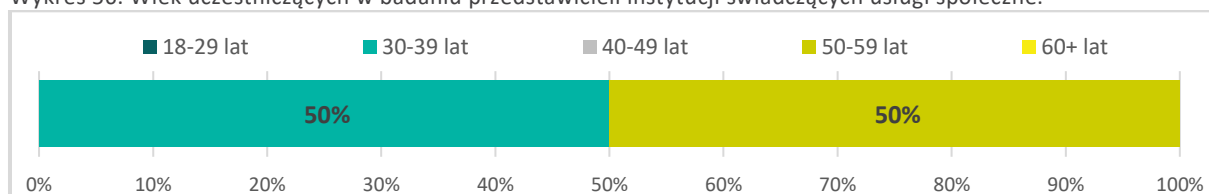
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci byli mężczyźni (stanowili 100% badanych).

Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy wiekowe, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy ankietowanych (w obu grupach odnotowano 50% badanych).

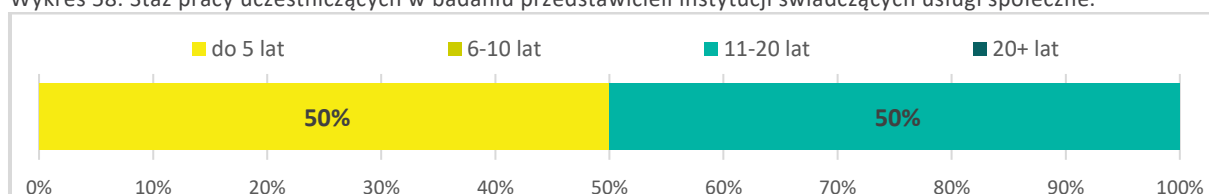
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni jedną grupę zawodową, wśród których dominującą byli kierownicy/dyrektorzy (100% ankietowanych).

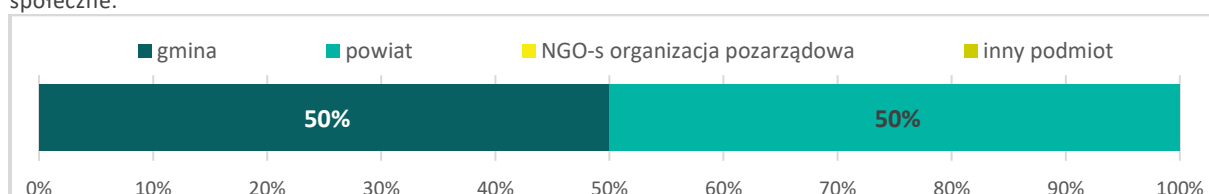
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy doświadczenia, wśród których nie zaistniała dominująca grupa zawodowa (po 50% ankietowanych).

Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty i były to powiat i gmina.

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

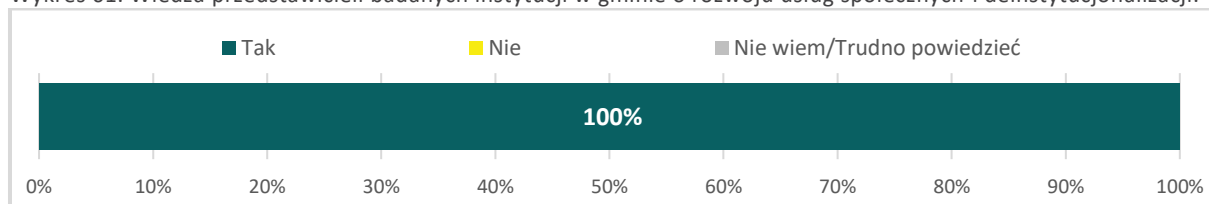
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek pomocy społecznej i powiatowe centrum pomocy rodzinie.

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

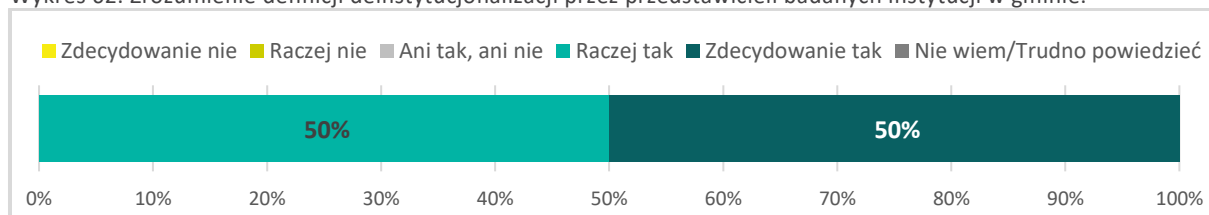
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

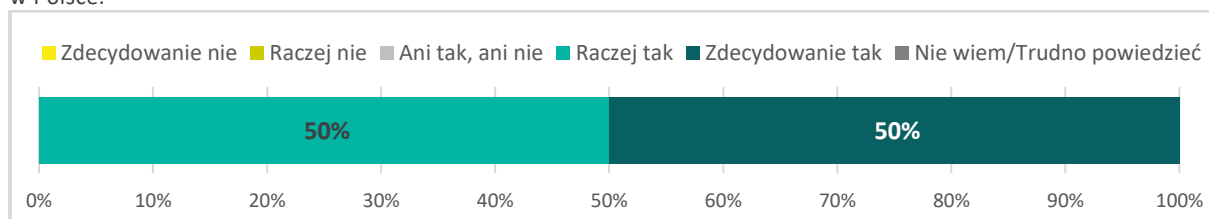
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

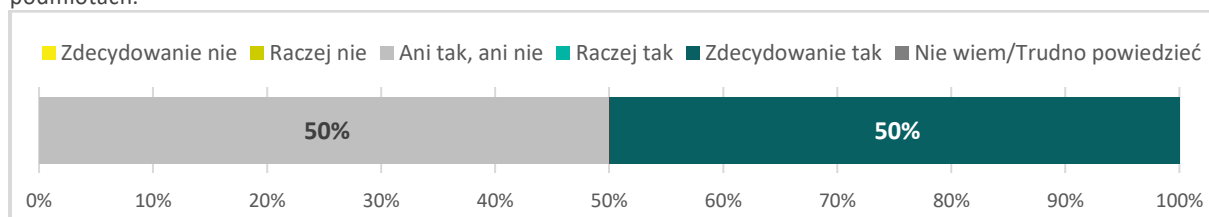
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

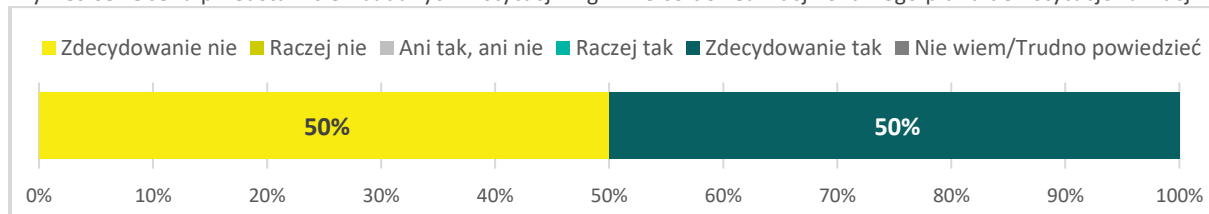
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z przedstawicieli instytucji przyznał, że jego podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

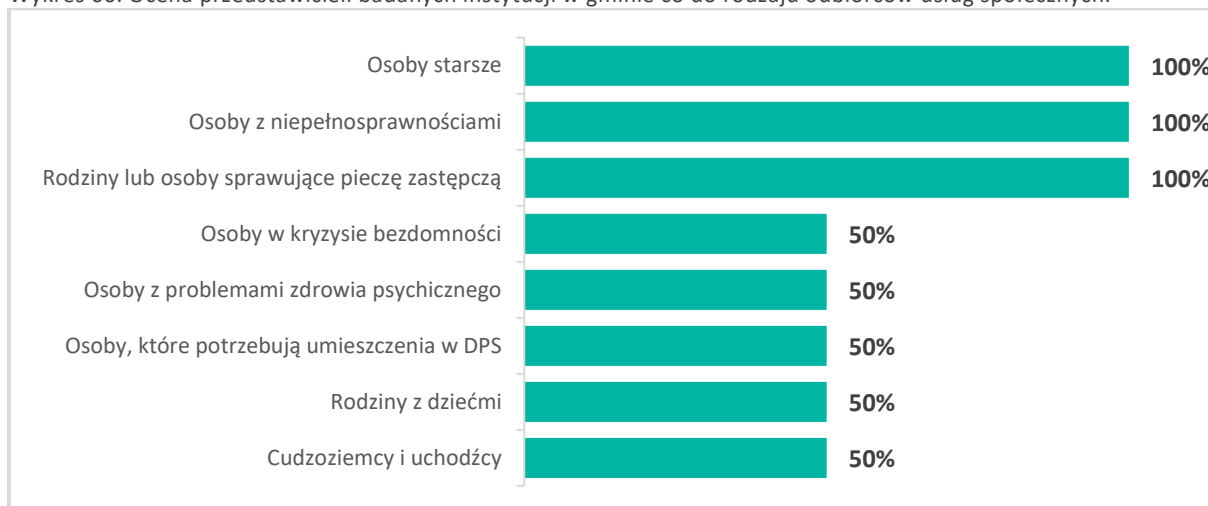
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W jednej z badanych instytucji zlokalizowanych w gminie miejskiej Garwolin w opinii jej przedstawiciela jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

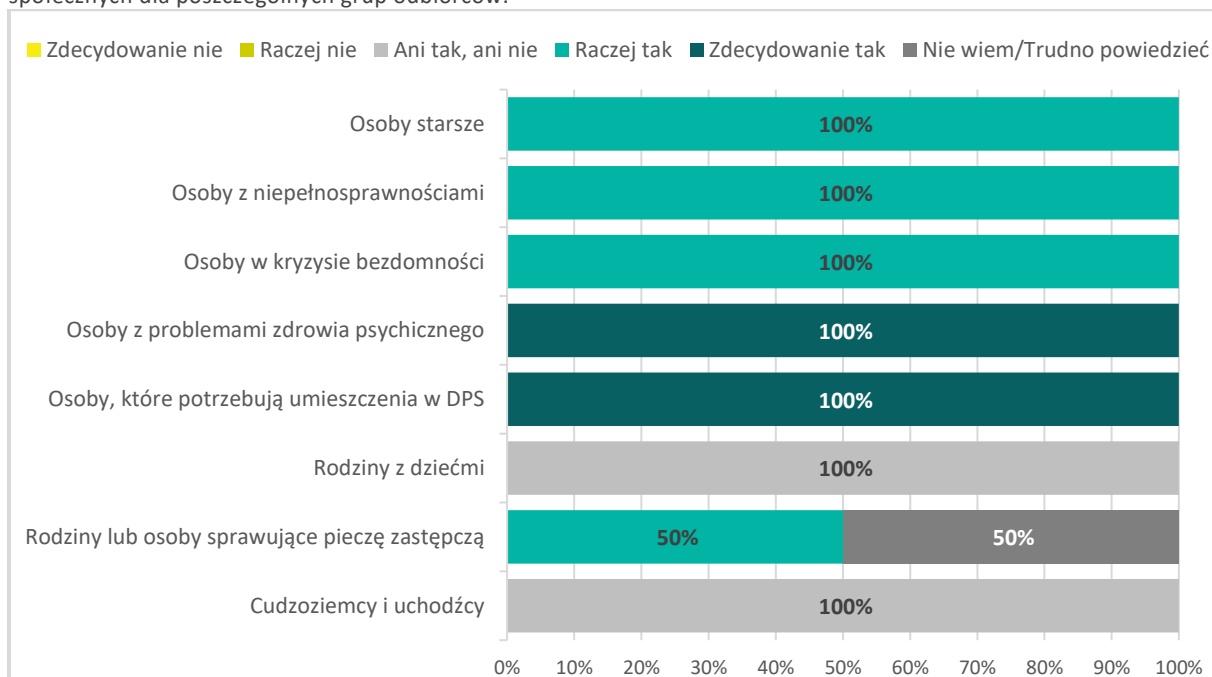
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą.

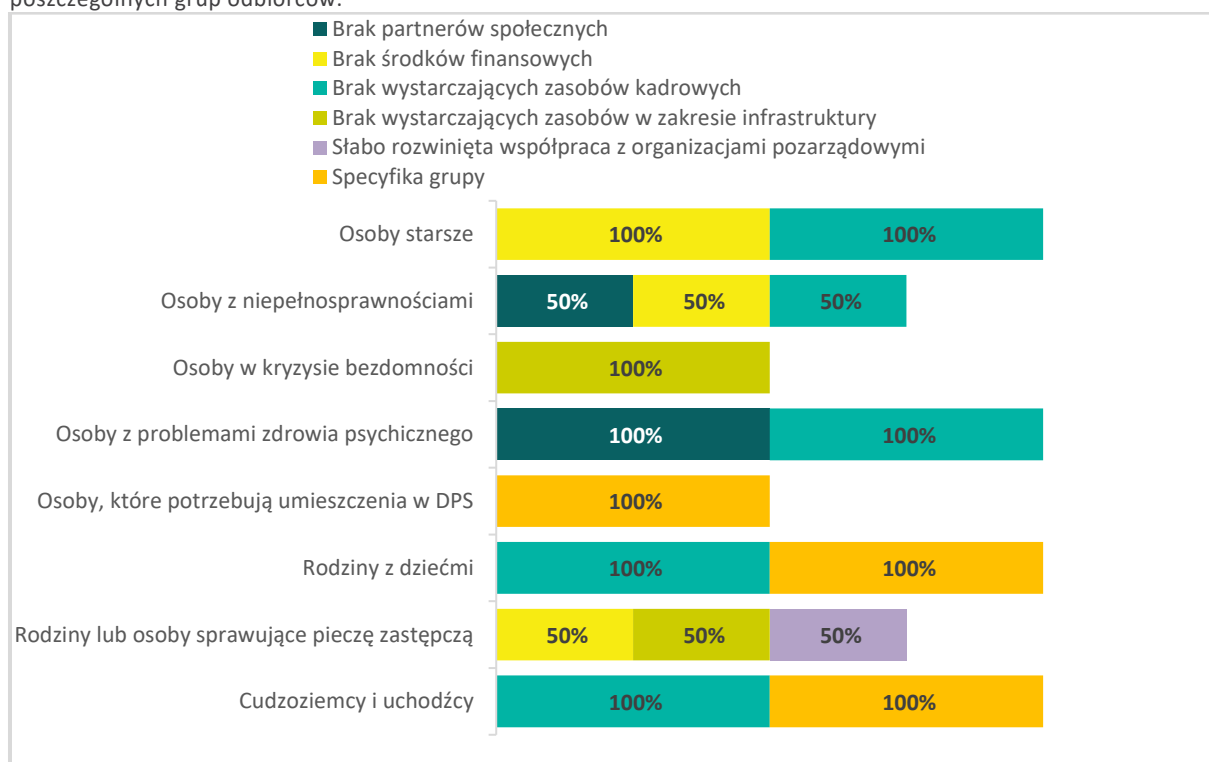
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

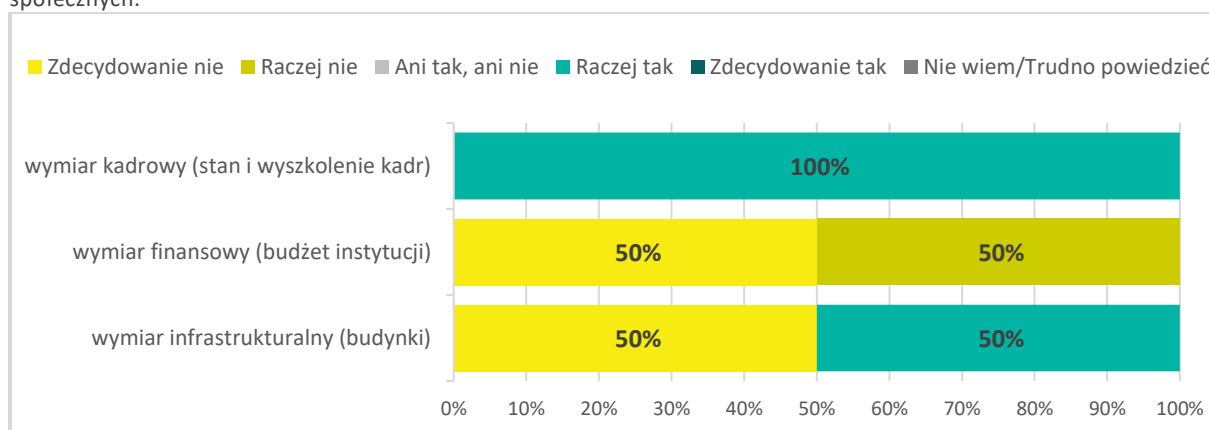
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie miejskiej Garwolin to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz specyfika grupy (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

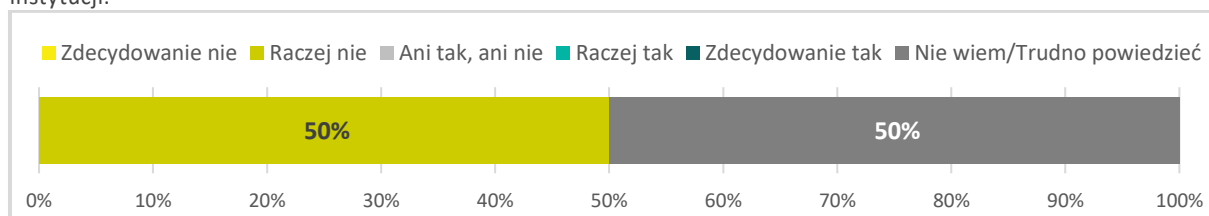
Instytucje zgłaszają umiarkowany brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – ani gotowe, ani niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

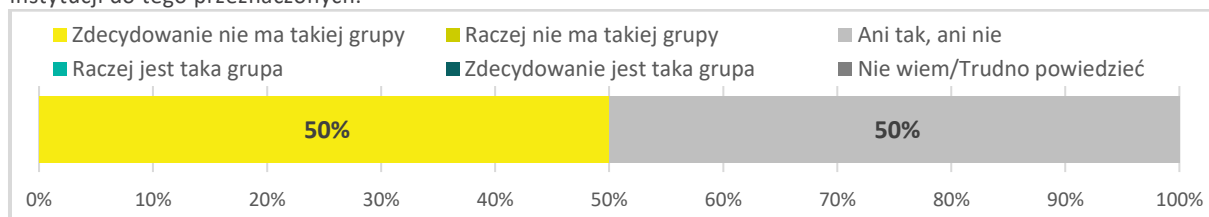
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

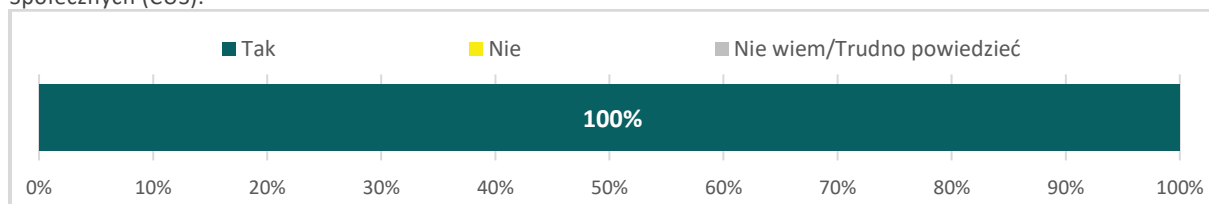
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy miejskiej Garwolin.

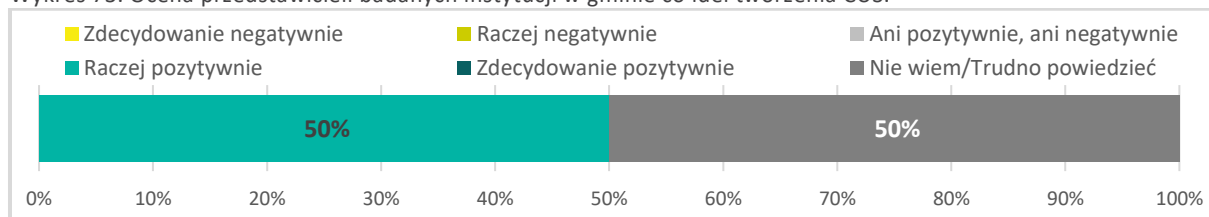
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie miejskiej Garwolin słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

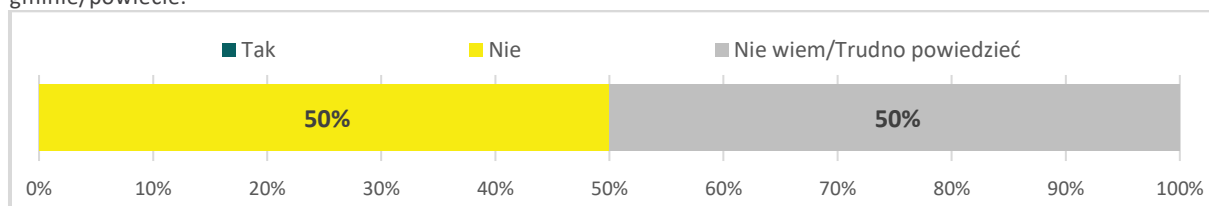
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji raczej pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie miejskiej Garwolin.

Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

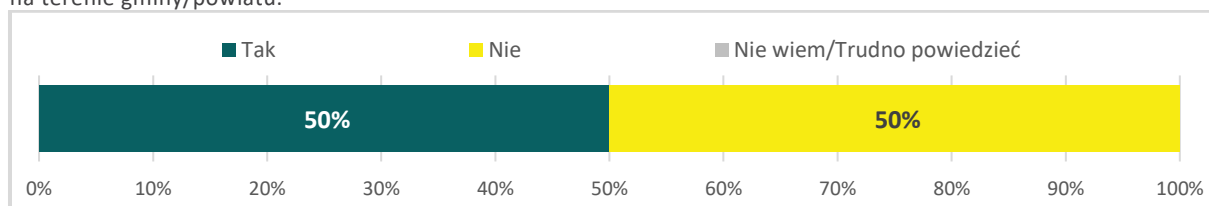
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli instytucji przyznał, że w jego gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy miejskiej Garwolin.

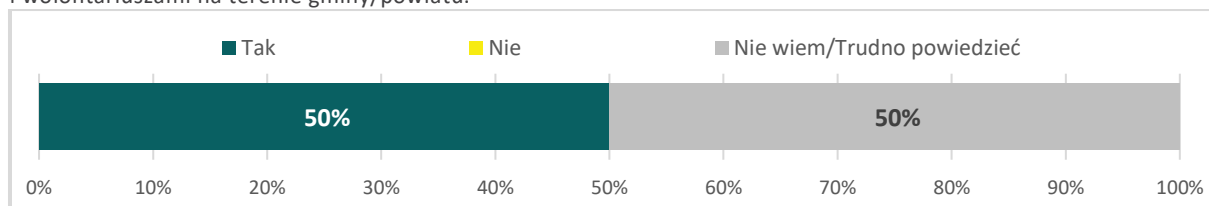
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z przedstawicieli instytucji przyznał, że w jego gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

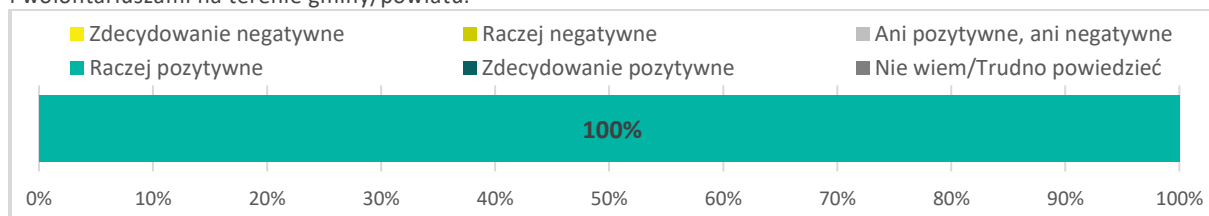
Wykres 76. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 77. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenie przedstawiciela badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu jest pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie m. Garwolin w 2023 r.	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie m. Garwolin w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie m. Garwolin w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Garwolin	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy m. Garwolin.....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy m. Garwolin.....	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy m. Garwolin	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie m. Garwolin w 2023 roku	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	26
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	26
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	26
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	26
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	27
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	27
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	27
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	28
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	28
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	28
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	29
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	29
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	30
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	30
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.	31
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	31
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	32
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	32
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	33
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	33
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	35
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	35
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	36
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	37
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	38
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	38

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.	38
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.	39
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	40
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	41
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	41
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	42
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	42
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	42
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	43
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	43
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	44
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	44
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	44
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	45
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	46
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	46
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	47
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	49
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	50
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.	50
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	51

Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	51
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	51
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	52
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	52
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	53
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	53
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	54
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	54
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	54
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	55
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	55
Wykres 76. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	56
Wykres 77. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	56